Πρὸς Κορινθίους Α

Παύλος κλητὸς¹ ἀπόστολος Ἰησού χριστού διὰ 1 θελήματος θεού, καὶ Σωσθένης² ὁ ἀδελφός, τῆ 2 ἐκκλησία τοῦ θεοῦ τῆ οὖση ἐν Κορίνθω,³ ἡγιασμένοις⁴ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, κλητοῖς¹ ἀγίοις, σὺν πᾶσιν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ ἐν παντὶ τόπω, αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν: χάρις 3 ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ.

Εύχαριστῶ τῷ θεῷ μου πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἐπὶ τῆ 4 χάριτι τοῦ θεοῦ τῆ δοθείση ὑμῖν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: ὅτι 5 ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε ἐν αὐτῷ, ἐν παντὶ λόγῳ καὶ πάση γνώσει, καθὼς τὸ μαρτύριον τοῦ χριστοῦ 6 ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν: ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι ἐν 7

https://biblicaltext.com

¹ κλητός, called, summoned. ² Σωσθένης, ους, ὁ, Sosthenes. ³ Κόρινθος, ου, ἡ, Corinth. ⁴ ἀγιάζω, make holy, consecrate. ⁵ πλουτίζω, enrich, make wealthy. ⁶ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ⁷ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ⁸ βεβαιόω, confirm, secure. ⁹ ὑστερέω, lack, need.

Πρὸς Κορινθίους Α 1:8 Byzantine NT

μηδενὶ χαρίσματι, ἀπεκδεχομένους τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὅς καὶ βεβαιώσει 8 ὑμᾶς ἔως τέλους, ἀνεγκλήτους ἐν τῆ ἡμέρα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. Πιστὸς ὁ θεός, δι' οῦ ૭ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ υἰοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ 10 κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ἦ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ὅτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοΐ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ γνώμᾳ. Ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν 11 Χλόης, ² ὅτι ἔριδες ³ ἐν ὑμῖν εἰσιν. Λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι 12 ἕκαστος ὑμῶν λέγει, Ἐγὼ μέν εἰμι Παύλου, Ἐγὼ δὲ Ἀπολλώ, ⁴ Ἐγὼ δὲ Κηφᾶ, ⁵ Ἐγὼ δὲ χριστοῦ. 13 Μεμέρισται 6 ὁ χριστός; Μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη

¹ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ² ἀπεκδέχομαι, await eagerly, expect eagerly. ³ ἀποκάλυψις, εως, ή, revelation, unveiling. ⁴ βεβαιόω, confirm, secure. ⁵ ἀνέγκλητος, above reproach, blameless. ⁶ κοινωνία, ας, ή, fellowship, contribution. ⁷ σχίσμα, τος, τό, tear, division. ⁸ καταρτίζω, mend, fit. ⁹νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ¹⁰ γνώμη, ης, ή, purpose, opinion. ¹¹ δηλόω, show, make clear. ¹² χλόη, ης, ή, fresh growth, grass. ¹³ ἔρις, ιδος, ή, strife, contention. ¹⁴ Άπολλῶς, ὁ, Apollos. ¹⁵ Κηρᾶς, ᾶ, ὁ, Cephas. ¹⁶ μερίζω, divide, part.

ύπὲρ ὑμῶν, ἢ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε; 14 Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα, εἰ μὴ Κρίσπον¹ καὶ Γάϊον:² ἵνα μή τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν 15 ὄνομα ἐβάπτισα. Ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ³ 16 οἶκον: λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα. Οὐ 17 γὰρ ἀπέστειλέν με χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλ' εὐαγγελίζεσθαι: οὐκ ἐν σοφία λόγου, ἵνα μὴ κενωθῆ⁴ ὁ σταυρὸς⁵ τοῦ χριστοῦ.

Ό λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις 18 μωρία ἐστίν, τοῖς δὲ σωζομένοις ἡμῖν δύναμις θεοῦ ἐστιν. Γέγραπται γάρ, Ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, ^{7 19} καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω. ¹⁰ Ποῦ 20 σοφός; ⁷ Ποῦ γραμματεύς; Ποῦ συζητητὴς τοῦ αἰῶνος τούτου; Οὐχὶ ἐμώρανεν ὁ θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου; Ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῆ σοφία τοῦ 21

¹ Κρίσπος, ου, ὁ, Crispus. ² Γάϊος, ου, ὁ, Gaius. ³ Στεφανᾶς, ᾶ, ὁ, Stephanas. ⁴ κενόω, empty, make void. ⁵ σταυρός, οῦ, ὁ, cross. ⁶ μωρία, ας, ἡ, foolishness, folly. ⁷ σοφός, wise. ⁸ σύνεσις, εως, ἡ, understanding, insight. ⁹ συνετός, intelligent, clever. ¹⁰ ἀθετέω, reject, annul. ¹¹ συζητητής, οῦ, ὁ, disputer, debater. ¹² μωραίνω, make foolish, make tasteless. ¹³ ἐπειδή, since, because.

Πρὸς Κορινθίους Α 1:22 Byzantine NT

θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν θεόν, εὐδόκησεν¹ ὁ θεὸς διὰ τῆς μωρίας² τοῦ κηρύγματος³ σῶσαι τοὺς πιστεύοντας. Ἐπειδὴ⁴ καὶ Ἰουδαῖοι 22 σημεῖον αἰτοῦσιν, καὶ Ἑλληνες⁵ σοφίαν ζητοῦσιν: 23 ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν χριστὸν ἐσταυρωμένον, Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον, Έλλησιν⁵ δὲ μωρίαν:² 24 αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς, Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλησιν, χριστὸν θεοῦ δύναμιν καὶ θεοῦ σοφίαν. Ὅτι τὸ μωρὸν 25 τοῦ θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστίν, καὶ τὸ ἀσθενὲς¹⁰ τοῦ θεοῦ ἰσχυρότερον Ἰτῶν ἀνθρώπων ἐστίν.

Βλέπετε γὰρ τὴν κλῆσιν¹² ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ 26 σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς: ¹³ ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ¹⁴ ὁ 27 θεός, ἵνα τοὺς σοφοὺς καταισχύνη: ¹⁵ καὶ τὰ ἀσθενῆ ¹⁰

¹ εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. 2 μωρία, ας, ή, foolishness, folly. 3 κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. 4 ἐπειδή, since, because. 5 ελλην, ηνος, ό, Greek, Hellene. 6 σκάνδαλον, ου, τό, cause of stumbling, snare. 7 κλητός, called, summoned. 8 μωρός, foolish, stupid. 9 σοφός, wise. 10 ἀσθενής, weak, infirm. 11 ἰσχυρός, strong, mighty. 12 κλήσις, εως, ή, (divine) call, invitation. 13 εὐγενής, noble, high-born. 14 ἐκλέγομαι, choose, elect. 15 καταισχύνω, put to shame, shame.

τοῦ κόσμου ἐξελέξατο¹ ὁ θεός, ἵνα καταισχύνη² τὰ
ἰσχυρά:³ καὶ τὰ ἀγενῆ⁴ τοῦ κόσμου καὶ τὰ 28
ἐξουθενημένα⁵ ἐξελέξατο¹ ὁ θεός, καὶ τὰ μὴ ὄντα, ἵνα
τὰ ὄντα καταργήση: ὅπως μὴ καυχήσηται πᾶσα σὰρξ 29
ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. Ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν χριστῷ 30
Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ θεοῦ, δικαιοσύνη
τε καὶ ἀγιασμός, καὶ ἀπολύτρωσις: ἕ ἵνα, καθὼς 31
γέγραπται, Ὁ καυχώμενος, ἐν κυρίῳ καυχάσθω.

Κάγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἤλθον οὐ καθ' 2 ὑπεροχὴν' λόγου ἢ σοφίας καταγγέλλων¹⁰ ὑμῖν τὸ μαρτύριον¹¹ τοῦ θεοῦ. Οὐ γὰρ ἔκρινα τοῦ εἰδέναι τι ἐν 2 ὑμῖν, εἰ μὴ Ἰησοῦν χριστόν, καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον.

Καὶ ἐγὼ ἐν ἀσθενείᾳ¹² καὶ ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ¹³ 3 πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς. Καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ 4 κήρυγμά¹⁴ μου οὐκ ἐν πειθοῖς¹⁵ ἀνθρωπίνης¹6 σοφίας

¹ ἐκλέγομαι, choose, elect. ² καταισχύνω, put to shame, shame. ³ ἰσχυρός, strong, mighty. ⁴ ἀγενής, base, low. ⁵ ἐξουθενέω, despise, ignore. ⁶ καταργέω, make ineffective, abolish. ⁻ ἀγιασμός, οῦ, ὁ, consecration, holiness. ⁶ ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance. ⁰ ὑπεροχή, ῆς, ἡ, superiority, authority. ¹⁰ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹¹ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ¹² ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ¹³ τρόμος, ου, ὁ, trembling, quaking. ¹⁴ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ¹⁵ πειθός, persuasive. ¹⁶ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings.

λόγοις, ἀλλ' ἐν ἀποδείξει¹ πνεύματος καὶ δυνάμεως: 5 ΐνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ ἦ ἐν σοφία ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν δυνάμει θεοῦ.

Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις: σοφίαν δὲ οὐ τοῦ 6 αἰῶνος τούτου, οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου, τῶν καταργουμένων:³ ἀλλὰ λαλοῦμεν σοφίαν θεοῦ ἐν 7 μυστηρίω, την ἀποκεκρυμμένην, ην προώρισεν δ θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν: ἣν οὐδεὶς τῶν 8 άρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν: εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν: ἀλλὰ 🤊 καθώς γέγραπται, ή όφθαλμὸς οὐκ εἶδεν, καὶ οὖς οὐκ ήκουσεν, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ήτοίμασεν ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. Ἡμῖν δὲ ὁ 10 θεὸς ἀπεκάλυψεν διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ: τὸ γὰρ πνεῦμα πάντα ἐρευνᾶ, καὶ τὰ βάθη τοῦ θεοῦ. Τίς 11 γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου, εἰ μὴ τὸ

¹ ἀπόδειξις, εως, ή, proof, demonstration. ² τέλειος, complete, perfect. ³ καταργέω, make ineffective, abolish. ⁴ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ⁵ ἀποκρύπτω, hide, conceal. ⁶ προορίζω, predetermine, foreordain. ⁷ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ⁸ ἐρευνάω, search diligently. ⁹ βάθος, ους, τό, depth, deep.

πνεύμα τού ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῶ; Οὕτως καὶ τὰ τοῦ θεοῦ οὐδεὶς οἶδεν, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ. Ἡμεῖς δὲ 12 ού τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐλάβομεν, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ θεοῦ, ἵνα εἰδώμεν τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ γαρισθέντα ήμῖν. Ά καὶ λαλοῦμεν, οὐκ ἐν διδακτοῖς 2 13 ἀνθρωπίνης³ σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν διδακτοῖς² πνεύματος άγίου, πνευματικοῖς 4 πνευματικὰ 4 συγκρίνοντες. Ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ 14 τοῦ πνεύματος τοῦ θεοῦ: μωρία γὰρ αὐτῷ ἐστιν, καὶ ού δύναται γνώναι, ὅτι πνευματικώς ὁ ἀνακρίνεται. Ὁ 15 δὲ πνευματικὸς άνακρίνει μὲν πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ' ούδενὸς ἀνακρίνεται. Τίς γὰρ ἔγνω νοῦν 10 κυρίου, ὃς 16 συμβιβάσει αὐτόν; Ἡμεῖς δὲ νοῦν 10 χριστοῦ ἔχομεν.

¹ χαρίζομαι, give freely, forgive. ² διδακτός, instructed, taught. ³ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ⁴ πνευματικός, spiritual. ⁵ συγκρίνω, combine, compare. ⁶ ψυχικός, natural, wordly-minded. ⁷ μωρία, ας, ή, foolishness, folly. ⁸ πνευματικώς, spiritually, in a spiritual manner. ⁹ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ¹⁰ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ¹¹ συμβιβάζω, hold together, instruct.

Ποὸς Κορινθίους Α 3:2 Byzantine NT

Καὶ ἐγώ, ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθην ὑμῖν λαλῆσαι ὡς 3 πνευματικοῖς, 1 άλλ' ώς σαρκικοῖς, 2 ώς νηπίοις 3 έν χριστῷ. Γάλα 4 ὑμᾶς ἐπότισα, 5 καὶ οὐ βρ $\overline{\omega}$ μα: 6 οὔπ $\overline{\omega}^7$ 2 γὰρ ἐδύνασθε, ἀλλ' οὔτε ἔτι νῦν δύνασθε: ἔτι γὰρ 3 σαρκικοί² ἐστε: ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος καὶ ἔρις καὶ διγοστασίαι, 00 οὐχὶ σαρκικοί 00 ἐστε, καὶ κατὰ ἄνθρωπον περιπατεῖτε; Όταν γὰρ λέγη τις, Ἐγὼ μέν 4 εἰμι Παύλου, ἕτερος δέ, Ἐγὼ Ἀπολλώ, 11 οὐχὶ σαρκικοί² ἐστε; Τίς οὖν ἐστιν Παῦλος, τίς δὲ 5 Άπολλώς, 11 άλλ' ἢ διάκονοι δι' ὧν ἐπιστεύσατε, καὶ έκάστω ως ο κύριος ἔδωκεν; Ἐγω ἐφύτευσα, 12 6 1 Απολλώς 1 ἐπότισεν, 5 ἀλλ' ὁ θεὸς ηὔξανεν. 13 13 12 Ωστε 7 οὔτε ὁ φυτεύων 12 ἐστίν τι, οὔτε ὁ ποτίζων, δάλλ ὁ αὐξάνων 13 θεός. Ὁ φυτεύων 12 δὲ καὶ ὁ ποτίζων 5 ἕν 8εἰσιν: ἔκαστος δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν 14 λήψεται κατὰ τὸν ἴδιον κόπον. 15 Θεοῦ γάρ ἐσμεν συνεργοί: 16 θεοῦ 9

fellow worker.

¹ πνευματικός, spiritual. ² σαρκικός, fleshly, carnal. ³ νήπιος, infant, child. ⁴ γάλα, γαλακτος, τό, milk. ⁵ ποτίζω, give drink to, cause to drink. ⁶ βρώμα, τος, τό, food, food of any kind. ⁷ οὅπω, not yet. ⁸ ζήλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ⁹ ἔρις, ιδος, ἡ, strife, contention. ¹⁰ διχοστασία, ας, ἡ, dissension, division. ¹¹ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ¹² φυτεύω, plant. ¹³ αὐξάνω, cause to grow, increase. ¹⁴ μισθός, οῦ, ὁ, wages, reward. ¹⁵ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ¹⁶ συνεργός, οῦ, ὁ,

γεώργιον, θεοῦ οἰκοδομή ἐστε.

Κατά την χάριν τοῦ θεοῦ την δοθεῖσάν μοι, ώς σοφὸς ἀργιτέκτων⁴ θεμέλιον⁵ τέθεικα, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ.6 Έκαστος δὲ βλεπέτω πῶς ἐποικοδομεῖ. Θεμέλιον 11 γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ος έστιν Ἰησοῦς χριστός. Εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ⁶ ἐπὶ 12 τὸν θεμέλιον τοῦτον χρυσόν, ἄργυρον, λίθους τιμίους, 10 ξύλα, 11 χόρτον, 12 καλάμην, 13 έκάστου τὸ 13 ἔργον Φανερὸν¹⁴ γενήσεται: ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει, 15 ότι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται:16 καὶ ἑκάστου τὸ ἔργον όποῖόν 17 ἐστιν τὸ πῦρ δοκιμάσει. 18 Εἴ τινος τὸ ἔργον 14μένει ὃ ἐποικοδόμησεν, μισθὸν 19 λήψεται. Εἴ τινος τὸ 15 ἔργον κατακαήσεται, 20 ζημιωθήσεται: 21 αὐτὸς δὲ σωθήσεται, ούτως δὲ ώς διὰ πυρός.

¹ γεώργιον, ου, τό, cultivated land, field. ² οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ³ σοφός, wise. ⁴ ἀρχιτέκτων, ονος, ὁ, master builder. ⁵ θεμέλιος, ου, ὁ, foundation. ⁶ ἐποικοδομέω, build upon, build upon a foundation. ⁷ κεῖμαι, lie, be laid. ⁸ χρυσός, οῦ, ὁ, gold, anything made of gold. ⁹ ἄργυρος, ου, ὁ, silver, silver as a metal. ¹⁰ τίμιος, precious, honorable. ¹¹ ξύλον, ου, τό, wood, tree. ¹² χόρτος, ου, ὁ, grass, hay. ¹³ καλάμη, ης, ἡ, stubble, straw. ¹⁴ φανερός, manifest, apparent. ¹⁵ δηλόω, show, make clear. ¹⁶ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ¹⁷ ὁποῖος, what sort of, what kind of. ¹⁸ δοκιμάζω, prove, approve. ¹⁹ μισθός, οῦ, ὁ, wages, reward. ²⁰ κατακαίω, burn up, consume entirely. ²¹ ζημιόω, suffer loss, inflict loss upon.

Οὐκ οἴδατε ὅτι ναὸς θεοῦ ἐστε, καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ 16 οἰκεῖ¹ ἐν ὑμῖν; Εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ φθείρει,² 17 φθερεῖ² τοῦτον ὁ θεός: ὁ γὰρ ναὸς τοῦ θεοῦ ἄγιός ἐστιν, οἵτινές ἐστε ὑμεῖς.

Μηδεὶς ἑαυτὸν ἐξαπατάτω: ἔτις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν 18 ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, μωρὸς γενέσθω, ἴνα γένηται σοφός. Ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου μωρία 19 παρὰ τῷ θεῷ ἐστιν. Γέγραπται γάρ, Ὁ δρασσόμενος τοὺς σοφοὺς ἐν τῆ πανουργίᾳ αὐτῶν. Καὶ πάλιν, 20 Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν, ὅτι εἰσὶν μάταιοι. Ἦσε μηδεὶς καυχάσθω ἐν ἀνθρώποις: 21 πάντα γὰρ ὑμῶν ἐστιν, εἴτε Παῦλος, εἴτε ἀπολλώς, 12 εἴτε Κηφᾶς, 12 εἴτε κόσμος, εἴτε ζωή, εἴτε θάνατος, εἴτε ἐνεστῶτα, 13 εἴτε μέλλοντα: πάντα ὑμῶν ἐστιν, ὑμεῖς 23 δὲ χριστοῦ, χριστὸς δὲ θεοῦ.

¹ οἰκέω, inhabit, dwell. ² φθείρω, destroy, corrupt. ³ ἐξαπατάω, seduce wholly, deceive. ⁴ σοφός, wise. ⁵ μωρός, foolish, stupid. ⁶ μωρία, ας, ή, foolishness, folly. ⁻ δράσσομαι, catch, seize. ፄ πανουργία, ας, ή, cleverness, craftiness. Trickery. ⁰ διαλογισμός, οῦ, ὁ, reasoning, questioning. ¹⁰ μάταιος, vain, useless. ¹¹ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ¹² Κηφᾶς, ᾶ, ὁ, Cephas. ¹³ ἐνίστημι, be present, place in or upon.

Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω ἄνθρωπος, ὡς ὑπηρέτας¹ 4 χριστοῦ καὶ οἰκονόμους² μυστηρίων³ θεοῦ. Ὁ δὲ 2 λοιπόν, ζητεῖται ἐν τοῖς οἰκονόμοις,² ἵνα πιστός τις εὑρεθῇ. Ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν⁴ ἐστιν ἵνα ὑφ' ὑμῶν 3 ἀνακριθῶ,⁵ ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης⁶ ἡμέρας: ἀλλ' οὐδὲ ἐμαυτὸν ἀνακρίνω.⁵ Οὐδὲν γὰρ ἐμαυτῷ σύνοιδα, 4 ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ δεδικαίωμαι: ὁ δὲ ἀνακρίνων⁵ με κύριός ἐστιν. Ὅστε μὴ πρὸ καιροῦ τι κρίνετε, ἔως ἄν 5 ἔλθῃ ὁ κύριος, δς καὶ φωτίσει⁵ τὰ κρυπτὰ° τοῦ σκότους, καὶ φανερώσει τὰς βουλὰς¹⁰ τῶν καρδιῶν: καὶ τότε ὁ ἔπαινος¹¹ γενήσεται ἑκάστῳ ἀπὸ τοῦ θεοῦ.

Ταῦτα δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα¹² εἰς ἐμαυτὸν καὶ 6 Ἀπολλω̂¹³ δι' ὑμᾶς, ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε¹⁴ τὸ μὴ ὑπὲρ ὅ γέγραπται φρονεῖν,¹⁵ ἵνα μὴ εἶς ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς φυσιοῦσθε¹⁶ κατὰ τοῦ ἑτέρου. Τίς γάρ σε διακρίνει;¹⁷ 7

¹ ύπηρέτης, ου, ὁ, servant, assistant. ² οἰκονόμος, ου, ὁ, manager, steward. ³ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ⁴ ἐλάχιστος, least, smallest. ⁵ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ⁶ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ⁷ σύνοιδα, know, be conscious of. ⁸ φωτίζω, give light, enlighten. ⁹ κρυπτός, hidden, secret. ¹⁰ βουλή, ής, ή, counsel, purpose. ¹¹ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ¹² μετασχηματίζω, transform, disguise. ¹³ Ἀπολλώς, ὁ, Apollos. ¹⁴ μανθάνω, learn, ascertain. ¹⁵ φρονέω, think, judge. ¹⁶ φυσιόω, puff or blow up, be arrogant. ¹⁷ διακρίνω, discriminate, judge.

Πρὸς Κορινθίους Α 4:8 Byzantine NT

Τί δὲ ἔχεις ὅ οὐκ ἔλαβες; Εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ως μη λαβων; "Ηδη κεκορεσμένοι έστέ, 8 ήδη ἐπλουτήσατε,² χωρὶς ἡμῶν ἐβασιλεύσατε:³ καὶ ὄφελόν⁴ γε⁵ ἐβασιλεύσατε,³ ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν. Δοκῶ γὰρ ὅτι ὁ θεὸς ἡμᾶς τοὺς ᠀ ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν δος ἐπιθανατίους:8 ότι θέατρον έγενήθημεν τῷ κόσμῳ, καὶ ἀγγέλοις, καὶ <u>ἀνθρώποις. Ήμεῖς μωροί¹⁰ διὰ χριστόν, ὑμεῖς δὲ 10</u> φρόνιμοι¹¹ ἐν χριστῷ: ἡμεῖς ἀσθενεῖς, ¹² ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί: ¹³ ὑμεῖς ἔνδοξοι, ¹⁴ ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι. ¹⁵ Ἄχρι τῆς 11 ἄρτι ὥρας καὶ πεινῶμεν, 16 καὶ διψῶμεν, 17 γυμνητεύομεν, 18 καὶ κολαφιζόμεθα, 19 καὶ ἀστατοῦμεν, καὶ κοπιῶμεν21 έργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις χερσίν: 12 λοιδορούμενοι²² εύλογοῦμεν: διωκόμενοι ἀνεχόμεθα:²³ βλασφημούμενοι παρακαλούμεν: ώς περικαθάρματα 13

¹ κορέννυμι, satiate, fill. ² πλουτέω, be rich, become rich. ³ βασιλεύω, reign, rule. ⁴ δφελον, would that (used to express a fruitless wish) ⁵ γέ, indeed, at least. ⁶ συμβασιλεύω, rule (as king) with someone. ⁷ ἀποδείκνυμι, exhibit, display. ⁸ ἐπιθανάτιος, condemned to death. ⁹ θέατρον, ου, τό, theater, spectacle. ¹⁰ μωρός, foolish, stupid. ¹¹ φρόνιμος, prudent, wise. ¹² ἀσθενής, weak, infirm. ¹³ ἰσχυρός, strong, mighty. ¹⁴ ἔνδοξος, honored, glorious. ¹⁵ ἄτιμος, without honor, dishonored. ¹⁶ πεινάω, hunger, am hungry. ¹⁷ διψάω, thirst, thirst for. ¹⁸ γυμνητεύω, am poorly clad. ¹⁹ κολαφίζω, strike with the fist, treat roughly. ²⁰ ἀστατέω, be unsettled, be homeless. ²¹ κοπιάω, toil, labor. ²² λοιδορέω, abuse, revile. ²³ ἀνέχομαι, endure, bear with. ²⁴ περικάθαρμα, τος, τό, dirt, refuse.

τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν, πάντων περίψημα¹ ἔως ἄρτι.

Οὐκ ἐντρέπων² ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα μου άγαπητὰ νουθετῶ.³ Ἐὰν γὰρ μυρίους παιδαγωγοὺς 5 ἔχητε ἐν χριστῶ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας: ἐν γὰρ χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα. Παρακαλώ οὖν ὑμᾶς, μιμηταί μου γίνεσθε. Δ ιὰ 16 τοῦτο ἔπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον, ός ἐστιν τέκνον μου άγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν κυρίω, δς ὑμᾶς ἀναμνήσει⁸ τὰς ὁδούς μου τὰς ἐν χριστῷ, καθὼς πανταχοῦ ἐν πάση ἐκκλησία διδάσκω. Ως μη ἐργομένου δέ μου 18 πρὸς ὑμᾶς ἐφυσιώθησάν 10 τινες. Ἐλεύσομαι δὲ ταγέως 19 πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ κύριος θελήση, καὶ γνώσομαι οὐ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων, 10 άλλὰ τὴν δύναμιν. Οὐ 20 γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ἐν δυνάμει. Τί 21

¹ περίψημα, τος, τό, dirt, dregs. ² ἐντρέπω, turn about, reverence. ³ νουθετέω, admonish, exhort. ⁴ μυρίοι, ten thousand, innumerable. ⁵ παιδαγωγός, οῦ, ὁ, tutor, guardian. ⁶ μιμητής, οῦ, ὁ, imitator. ⁷ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ⁸ ἀναμιμνήσκω, remind, remember. ⁹ πανταχοῦ, everywhere. ¹⁰ φυσιόω, puff or blow up, be arrogant. ¹¹ ταχέως, quickly, soon.

Πρὸς Κορινθίους Α 5:2 Byzantine NT

θέλετε; Έν ράβδω ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγάπῃ πνεύματί τε πραότητος;²

 ${}^{\circ}$ Ολως 3 ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία, 4 καὶ τοιαύτη πορνεία, 4 ήτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὀνομάζεται, ὅ ώστε γυναῖκά τινα τοῦ πατρὸς ἔγειν. Καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι ἐστέ, 2 καὶ οὐγὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε, τίνα ἐξαρθῆ⁸ ἐκ μέσου ύμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ποιήσας. Ἐγὼ μὲν γὰρ ὡς 3 ἀπών τῷ σώματι παρών δὲ τῷ πνεύματι, ἤδη ώς παρών, 10 τὸν οὕτως κέκρικα κατεργασάμενον, 11 ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν 4 Ίησοῦ χριστοῦ, συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος, σὺν τῆ δυνάμει τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ γριστού, παραδούναι τὸν τοιούτον τῶ Σατανᾶ εἰς 5 όλεθρον τῆς σαρκός, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῆ ἐν τῆ ήμέρα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. Οὐ καλὸν τὸ καύχημα 13 6

¹ ράβδος, ου, ἡ, staff, rod. ² πραΰτης, mildness, gentleness. ³ ὅλως, altogether, completely. ⁴ πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ⁵ ὀνομάζω, name, give a name to. ⁶ φυσιόω, puff or blow up, be arrogant. ⁷ πενθέω, mourn, lament. ⁸ ἐξαίρω, remove, drive away. ⁹ ἄπειμι, go away, depart. ¹⁰ πάρειμι, be present, have arrived. ¹¹ κατεργάζομαι, work out, produce. ¹² ὅλεθρος, ου, ὁ, destruction, death. ¹³ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting.

ύμῶν. Οὐκ οἴδατε ὅτι μικρὰ ζύμη¹ ὅλον τὸ φύραμα² ζυμοῖ;³ Ἐκκαθάρατε⁴ τὴν παλαιὰν⁵ ζύμην,¹ ἴνα ἦτε 7 νέον φύραμα,² καθώς ἐστε ἄζυμοι.⁻ Καὶ γὰρ τὸ Πάσχα⁵ ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη³ χριστός: ὥστε 8 ἑορτάζωμεν,¹⁰ μὴ ἐν ζύμη¹ παλαιᾳ,⁵ μηδὲ ἐν ζύμη¹ κακίας¹¹ καὶ πονηρίας,¹² ἀλλ' ἐν ἀζύμοις⁻ εἰλικρινείας¹³ καὶ ἀληθείας.

Έγραψα ὑμῖν ἐν τῆ ἐπιστολῆ¹¹ μὴ συναναμίγνυσθαι¹⁵ 9
 πόρνοις:¹⁰ καὶ οὐ πάντως¹² τοῖς πόρνοις¹⁰ τοῦ κόσμου 10
 τούτου ἢ τοῖς πλεονέκταις,¹ѕ ἢ ἄρπαξιν,¹⁰ ἢ εἰδωλολάτραις:²⁰ ἐπει²¹ ὀφείλετε ἄρα ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελθεῖν. Νῦν δὲ ἔγραψα ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι,¹ѕ 11
 ἐάν τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος²² ἢ πόρνος,¹⁰ ἢ πλεονέκτης,¹ѕ ἢ εἰδωλολάτρης,²⁰ ἢ λοίδορος,²³ ἢ

 $^{^1}$ ζύμη, ης, ή, leaven, ferment. 2 φύραμα, τος, τό, that which is mixed, lump. 3 ζυμόω, leaven, ferment. 4 έκκαθαίρω, cleanse thoroughly, clean out. 5 παλαιός, old, ancient. 6 νέος, new, young. 7 ἄζυμος, unleavened, paschal feast. 8 πάσχα, τό, passover, passover feast. 9 θύω, sacrifice, kill. 10 ἑορτάζω, celebrate a feast, keep a feast. 11 κακία, ας, ή, malice, evil. 12 πονηρία, ας, ή, iniquity, wickedness. 13 εἰλικρίνεια, ας, ή, sincerity, purity of motive. 14 ἐπιστολή, ής, ή, letter, dispatch. 15 συναναμίγνυμι, associate with, mingle. 16 πόρνος, ου, ό, fornicator, immoral person. 17 πάντως, altogether, by all means. 18 πλεονέκτης, ου, ό, covetous or greedy person. 19 ἄρπαζ, ravenous, rapacious. 20 εἰδωλολάτρης, ου, ό, image worshiper, idolater. 21 ἐπεί, when, since. 22 ὀνομάζω, name, give a name to. 23 λοίδορος, ου, ό, reviler, abusive person.

μέθυσος, ¹ ἢ ἄρπαξ: ² τῷ τοιούτῳ μηδὲ συνεσθίειν. ³ Τί 12 γάρ μοι καὶ τοὺς ἔξω κρίνειν; Οὐχὶ τοὺς ἔσω ⁴ ὑμεῖς κρίνετε; Τοὺς δὲ ἔξω ὁ θεὸς κρινεῖ. Καὶ ἐξαρεῖτε ⁵ τὸν 13 πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

Τολμᾳς τις ὑμῶν, πρᾶγμα ἔχων πρὸς τὸν ἔτερον, 6 κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀγίων; 2 Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἄγιοι τὸν κόσμον κρινοῦσιν; Καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιοί ἐστε κριτηρίων ἐλαχίστων; Οὐκ οἴδατε ὅτι ἀγγέλους κρινοῦμεν; 3 Μήτι ² γε ³ βιωτικά; ⁴ Βιωτικὰ ⁴ μὲν οὖν κριτήρια ⁴ ἐὰν ἔχητε, τοὺς ἐξουθενημένους ⁵ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τούτους καθίζετε. Πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω. Οὕτως 5 οὐκ ἔνι ἐν ὑμῖν σοφὸς ¹ οὐδὲ εἶς, ὅς δυνήσεται διακρῖναι ἀνὰ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ 6 ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ

¹ μέθυσος, ου, ὁ, drunkard. ² ἄρπαζ, ravenous, rapacious. ³ συνεσθίω, eat with. ⁴ ἔσω, within, inside. ⁵ ἔξαίρω, remove, drive away. ⁶ τολμάω, dare, endure. ⁷ πρᾶγμα, τος, τό, deed, matter. ⁸ ἄδικος, unjust, unrighteous. ⁹ ἀνάξιος, unworthy, incompetent. ¹⁰ κριτήριον, ου, τό, law court, tribunal. ¹¹ ἐλάχιστος, least, smallest. ¹² μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ¹³ γέ, indeed, at least. ¹⁴ βιωτικός, matter of daily life, life. ¹⁵ ἔξουθενέω, despise, ignore. ¹⁶ ἐντροπή, ῆς, ή, shame, humiliation. ¹⁷ ἔνι, there is in, is present. ¹⁸ σοφός, wise. ¹⁹ διακρίνω, discriminate, judge. ²⁰ ἀνά, upwards, upon.

απίστων;¹ "Ηδη μὲν οὖν ὅλως² ἤττημα³ ὑμῖν ἐστιν, <math>7ότι κρίματα έχετε μεθ' έαυτῶν. Διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον άδικεῖσθε; διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀποστερεῖσθε; Άλλὰ 8 ύμεῖς ἀδικεῖτε καὶ ἀποστερεῖτε, καὶ ταῦτα ἀδελφούς. "Η οὐκ οἴδατε ὅτι ἄ<u>δικοι⁷</u> βασιλείαν θεοῦ οὐ 9 κληρονομήσουσιν; Μὴ πλανᾶσθε: οὔτε πόρνοι, οὔτε εἰδωλολάτραι, 10 οὔτε μοιχοί, 11 οὔτε μαλακοί, 12 οὔτε άρσενοκοῖται, 3 οὔτε πλεονέκται, 4 οὔτε κλέπται, 15 οὖτε μέθυσοι, 16 οὐ λοίδοροι, 17 οὐχ ἄρπαγες, 18 βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν.⁸ Καὶ ταῦτά 11 τινες ήτε: άλλὰ ἀπελούσασθε, 19 άλλὰ ἡγιάσθητε, 20 άλλ' έδικαιώθητε έν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, καὶ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

¹ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ² ὅλως, altogether, completely. ³ ἥττημα, τος, τό, loss, failure. ⁴ κρίμα, ος, τό, judgment, verdict. ⁵ ἀδικέω, do wrong, harm. ⁶ ἀποστερέω, defraud, deprive of. ⁷ ἄδικος, unjust, unrighteous. ⁸ κληρονομέω, inherit, obtain. ⁹ πόρνος, ου, ὁ, fornicator, immoral person. ¹⁰ εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ¹¹ μοιχός, οῦ, ὁ, adulterer. ¹² μαλακός, soft, effeminate. ¹³ ἀρσενοκοίτης, ου, ό, male engaging in same-sex sexual activity. ¹⁴ πλεονέκτης, ου, ὁ, covetous or greedy person. ¹⁵ κλέπτης, ου, ὁ, thief. ¹⁶ μέθυσος, ου, ὁ, drunkard. ¹⁷ λοίδορος, ου, ὁ, reviler, abusive person. ¹⁸ ἄρπαξ, ravenous, rapacious. ¹⁹ ἀπολούω, wash off, wash away. ²⁰ ἀγιάζω, make holy, consecrate.

Πάντα μοι ἔξεστιν, άλλ' οὐ πάντα συμφέρει: 1 πάντα μοι 12 ἔξεστιν, άλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι 2 ὑπό τινος. 13 Τὰ βρώματα³ τῆ κοιλία, *καὶ ἡ κοιλία *τοῖς βρώμασιν: 3 ό δὲ θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει. Τὸ δὲ σῶμα οὐ τῆ πορνεία, ἀλλὰ τῶ κυρίω, καὶ ὁ κύριος τῶ σώματι: ὁ δὲ θεὸς καὶ τὸν κύριον ἤγειρεν καὶ ἡμᾶς 14 έξεγερεί διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. Οὐκ οἴδατε ὅτι τὰ 15 σώματα ύμῶν μέλη χριστοῦ ἐστιν; Ἄρας οὖν τὰ μέλη τοῦ χριστοῦ ποιήσω πόρνης μέλη; Μὴ γένοιτο. Οὐκ 16 οἴδατε ὅτι ὁ κολλώμενος ὁ τῆ πόρνη ὁ εν σῶμά ἐστιν; "Εσονται γάρ, φησίν, οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. Ὁ δὲ 17 κολλώμενος $^{\circ}$ τῷ κυρίῳ εν πνεῦμά ἐστιν. Φεύγετε 10 18 τὴν πορνείαν. Π ᾶν ἁμάρτημα δ ἐὰν ποιήση ἄνθρωπος ἐκτὸς 12 τοῦ σώματός ἐστιν: ὁ δὲ πορνεύων 13 είς τὸ ἴδιον σῶμα άμαρτάνει. "Η οὐκ οἴδατε ὅτι τὸ 19 σῶμα ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν ἁγίου πνεύματός ἐστιν,

¹ συμφέρω, bring together, it is profitable. ² ἔξουσιάζω, have authority over, master. ³ βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ⁴ κοιλία, ας, ή, belly, womb. ⁵ καταργέω, make ineffective, abolish. ⁶ πορνεία, ας, ή, fornication, idolatry. ⁷ ἔξεγείρω, raise, raise up. ⁸ πόρνη, ης, ή, prostitute. ⁹ κολλάω, glue, cleave. ¹⁰ φεύγω, flee, escape. ¹¹ ἁμάρτημα, τος, τό, sin, fault. ¹² ἐκτός, aside from, besides. ¹³ πορνεύω, commit fornication, fornicate.

οὖ ἔχετε ἀπὸ θεοῦ; Καὶ οὐκ ἐστὲ ἑαυτῶν, ἠγοράσθητε 20 γὰρ τιμῆς: δοξάσατε δὴ¹ τὸν θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν, καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἄτινά ἐστιν τοῦ θεοῦ.

Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατέ μοι, καλὸν ἀνθρώπω γυναικὸς μὴ 7 άπτεσθαι. Διὰ δὲ τὰς πορνείας² ἔκαστος τὴν ἑαυτοῦ 2 γυναῖκα ἐχέτω, καὶ ἑκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἐχέτω. Τῆ 3 γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλομένην εὔνοιαν³ ἀποδιδότω: όμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. Ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου 4 σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, άλλ' ὁ ἀνήρ: ὁμοίως δὲ καὶ ὁ άνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, άλλ' ἡ γυνή. Μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους, εἰ μήτι ἄν ἐκ συμφώνου 5 πρὸς καιρόν, ἵνα σχολάζητε⁸ τῆ νηστεία² καὶ τῆ προσευγή, καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέργησθε, ἵνα μὴ πειράζη ύμᾶς ο Σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν 10 ύμῶν. 6Τοῦτο δὲ λέγω κατὰ συγγνώμην, 11 οὐ κατ' ἐπιταγήν. 12

¹ δή, also, indeed. ² πορνεία, ας, ή, fornication, idolatry. ³ εὔνοια, ας, ή, favor, affection. ⁴ ἐξουσιάζω, have authority over, master. ⁵ ἀποστερέω, defraud, deprive of. ⁶ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ⁷ σύμφωνος, attuned to, harmonious. ⁸ σχολάζω, devote oneself to, be unoccupied. ⁹ νηστεία, ας, ή, fasting, fast. ¹⁰ ἀκρασία, ας, ή, lack of self-control, self-indulgence. ¹¹ συγγνώμη, ης, ή, concession, indulgence. ¹² ἐπιταγή, ῆς, ή, command, commandment.

Πρὸς Κορινθίους Α 7:7 Byzantine NT

Θέλω γὰρ πάντας ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ ἐμαυτόν: 7 ἀλλ' ἕκαστος ἴδιον χάρισμα¹ ἔχει ἐκ θεοῦ, ὃς μὲν οὕτως, ὃς δὲ οὕτως.²

 Λ έγω δὲ τοῖς ἀγάμοις καὶ ταῖς χήραις, καλὸν αὐτοῖς 8ἐστιν ἐὰν μείνωσιν ὡς κἀγώ. Εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται, ˙ 🤈 γαμησάτωσαν: κρεῖσσον γάρ ἐστιν γαμῆσαι ἢ πυροῦσθαι. Τοῖς δὲ γεγαμηκόσιν παραγγέλλω, οὐκ 10 άλλ' ὁ κύριος, γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ χωρισθῆναι: ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῆ, μενέτω ἄγαμος, ἢ 11 τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω 10 – καὶ ἄνδρα γυναῖκα μὴ άφιέναι. Τοῖς δὲ λοιποῖς ἐγὼ λέγω, οὐχ ὁ κύριος: εἴ τις 12 άδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἄπιστον, 11 καὶ αὐτὴ συνευδοκεῖ οἰκεῖν 13 μετ' αὐτοῦ, μὴ ἀφιέτω αὐτήν. Καὶ γυνὴ ἥτις 13 ἔχει ἄνδρα ἄπιστον, 11 καὶ αὐτὸς συνευδοκεῖ 12 οἰκεῖν 13 μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφιέτω αὐτόν. Ἡγίασται¹⁴ γὰρ ὁ ἀνὴρ 14

¹ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ² οὕτως, thus, so. ³ ἄγαμος, ου, ή, unmarried. ⁴ χήρα, ας, ή, widow. ⁵ ἐγκρατεύομαι, exercise self-control. ⁶ γαμέω, marry. ⁷ κρείσσων, stronger, more excellent. ⁸ πυρόω, burn, am purified by fire. ⁹ χωρίζω, separate, depart. ¹⁰ καταλλάσσω, reconcile. ¹¹ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹² συνευδοκέω, consent, approve. ¹³ οἰκέω, inhabit, dwell. ¹⁴ άγιάζω, make holy, consecrate.

ό ἄπιστος 1 ἐν τῆ γυναικί, καὶ ἡγίασται 2 ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος 1 ἐν τῶ ἀνδρί: ἐπεὶ 3 ἄρα τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά ἐστιν, νῦν δὲ ἄγιά ἐστιν. Εἰ δὲ ὁ ἄπιστος 15 γωρίζεται, 4 γωριζέσθω. 4 Οὐ δεδούλωται 5 ὁ ἀδελφὸς ἢ ή άδελφή έν τοῖς τοιούτοις: ἐν δὲ εἰρήνη κέκληκεν ήμᾶς ὁ θεός. Τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα σώσεις; 16 "Η τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα σώσεις; Εἰ μὴ 17 έκάστω ως ἐμέρισεν 7 ὁ θεός, ἕκαστον ως κέκληκεν ὁ κύριος, οὕτως⁸ περιπατείτω. Καὶ οὕτως ἐν ταῖς έκκλησίαις πάσαις διατάσσομαι. Περιτετμημένος 10 τις ἐκλήθη; Μὴ ἐπισπάσθω. ¹¹ Έν ἀκροβυστία ¹² τις ἐκλήθη; Μὴ περιτεμνέσθω. 10 Ή περιτομὴ οὐδέν ἐστιν, 19 καὶ ἡ ἀκροβυστία 12 οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ τήρησις 13 έντολῶν θεοῦ. Έκαστος ἐν τῆ κλήσει 14 ἡ ἐκλήθη, ἐν 20 ταύτη μενέτω. Δοῦλος ἐκλήθης; Μή σοι μελέτω: 15 21 άλλ' εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος 16 γενέσθαι, μᾶλλον

¹ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ² ἀγιάζω, make holy, consecrate. ³ ἐπεί, when, since. ⁴ χωρίζω, separate, depart. ⁵ δουλόω, enslave, bring under subjection. ⁶ ἀδελφή, ῆς, ἡ, sister. ⁷ μερίζω, divide, part. ⁸ οὕτως, thus, so. ⁹ διατάσσω, command, give orders to. ¹⁰ περιτέμνω, circumcize, circumcise. ¹¹ ἐπισπάομαι, become uncircumcised. ¹² ἀκροβυστία, ας, ἡ, uncircumcision, foreskin. ¹³ τήρησις, εως, ἡ, imprisonment, keeping. ¹⁴ κλῆσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ¹⁵ μέλει, it is a care, it concerns. ¹⁶ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation.

Πρὸς Κορινθίους Α 7:22 Byzantine NT

χρῆσαι. ¹ Ὁ γὰρ ἐν κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος, ἀπελεύθερος 22 κυρίου ἐστίν: ὁμοίως καὶ ὁ ἐλεύθερος³ κληθείς, δοῦλός ἐστιν χριστοῦ. Τιμῆς ἡγοράσθητε: μὴ γίνεσθε 23 δοῦλοι ἀνθρώπων. Έκαστος ἐν ὧ ἐκλήθη, ἀδελφοί, ἐν 24 τούτῳ μενέτω παρὰ θεῷ.

Περὶ δὲ τῶν παρθένων ἐπιταγὴν κυρίου οὐκ ἔχω: 25 γνώμην δὲ δίδωμι ὡς ἡλεημένος τόπὸ κυρίου πιστὸς εἶναι. Νομίζω οὖν τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ τὴν 26 ἐνεστῶσαν ἀνάγκην, οὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως εἶναι. Δέδεσαι γυναικί; Μὴ ζήτει λύσιν. Αέλυσαι 27 ἀπὸ γυναικός; Μὴ ζήτει γυναῖκα. Ἐὰν δὲ καὶ γήμης, 28 οὐχ ἥμαρτες: καὶ ἐὰν γήμη ἡ παρθένος, οὐχ ἤμαρτεν. Θλίψιν δὲ τῆ σαρκὶ ἔξουσιν οἱ τοιοῦτοι: ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδομαι. Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὁ καιρὸς 29 συνεσταλμένος: τὸ λοιπόν ἐστιν ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες

¹ χράομαι, use, make use of. ² ἀπελεύθερος, ου, ὁ, freedman. ³ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ⁴ παρθένος, ου, ἡ, virgin. ⁵ ἐπιταγή, ῆς, ἡ, command, commandment. ⁶ γνώμη, ης, ἡ, purpose, opinion. ⁷ ἐλεέω, have mercy, pity. ⁸ νομίζω, suppose, think. ⁹ ἐνίστημι, be present, place in or upon. ¹⁰ ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ¹¹ λύσις, εως, ἡ, release, separation. ¹² γαμέω, marry. ¹³ Φείδομαι, spare, abstain. ¹⁴ συστέλλω, limit, shorten.

γυναῖκας ώς μὴ ἔγοντες ὧσιν: καὶ οἱ κλαίοντες, ώς μὴ 30 κλαίοντες: καὶ οἱ χαίροντες, ὡς μὴ χαίροντες: καὶ οἱ άγοράζοντες, ώς μὴ κατέχοντες: καὶ οἱ χρώμενοι τῶ 31 κόσμω τούτω, ώς μη καταχρώμενοι:³ παράγει⁴ <u>γὰρ τὸ</u> τοῦ κόσμου τούτου. Θέλω δὲ ὑμᾶς 32 άμερίμνους είναι. $\mathbf{\mathfrak{O}}$ ἄγαμος μεριμν $\mathbf{\mathfrak{a}}^{s}$ τὰ τοῦ κυρίου, πῶς ἀρέσει" τῷ κυρίῳ: ὁ δὲ γαμήσας 10 μεριμνᾶ τὰ 33 τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει τῆ γυναικί. Μεμέρισται καὶ 34 ή γυνη καὶ ή παρθένος. 12 Ή ἄγαμος μεριμν \tilde{a}^8 τὰ τοῦ κυρίου, ἵνα ή άγία καὶ σώματι καὶ πνεύματι: ή δὲ γαμήσασα 10 μεριμν \tilde{a}^{8} τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει 9 τῶ ανδρί. Τούτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐτῶν συμφέρον¹³ 35 λέγω: οὐχ ἵνα βρόχον¹⁴ ὑμῖν ἐπιβάλω,¹⁵ ἀλλὰ πρὸς τὸ εὔσχημον 16 καὶ εὐπρόσεδρον 17 άπερισπάστως.¹⁸ Εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν¹⁹ ἐπὶ τὴν 36

¹ κατέχω, hold back, hold fast. ² χράομαι, use, make use of. ³ καταχράομαι, make full use of, use up. ⁴ παράγω, pass by, depart. ⁵ σχήμα, τος, τό, outward appearance, form. ⁶ ἀμέριμνος, free from care, free from anxiety. ⁷ ἄγαμος, ου, ἡ, unmarried. ⁸ μεριμνάω, be anxious, distracted. ⁹ ἀρέσκω, please, serve. ¹⁰ γαμέω, marry. ¹¹ μερίζω, divide, part. ¹² παρθένος, ου, ἡ, virgin. ¹³ συμφέρω, bring together, it is profitable. ¹⁴ βρόχος, ου, ό, noose, noose or snare. ¹⁵ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ¹⁶ εὐσχήμων, honorable. ¹⁷ εὐπρόσεδρος, devoted. ¹⁸ ἀπερισπάστως, without distraction. ¹⁹ ἀσχημονέω, act unbecomingly, disgracefully.

παρθένον¹ αὐτοῦ νομίζει, \dot{z} ἐὰν ἢ ὑπέρακμος, \dot{z} ούτως ὀφείλει γίνεσθαι, δ θέλει ποιείτω: άμαρτάνει: γαμείτωσαν. ⁴ "Ος δὲ ἔστηκεν ἑδραῖος ⁵ ἐν 37 τῆ καρδία, μὴ ἔχων ἀνάγκην, εξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ίδίου θελήματος, καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῆ καρδία αὐτοῦ, τοῦ τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ παρθένον, καλῶς ποιεῖ. Ω στε καὶ ὁ ἐκγαμίζων 7 καλῶς ποιεῖ: ὁ δὲ μὴ 38 ἐκγαμίζων 7 κρεῖσσον 8 ποιεῖ. Γυνὴ δέδεται νόμω ἐφ 2 39 όσον χρόνον ζῆ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς: ἐὰν δὲ καὶ κοιμηθῆ ὁ άνήρ, ἐλευθέρα 10 ἐστὶν ὧ θέλει γαμηθῆναι, 4 μόνον ἐν κυρίω. Μακαριωτέρα δέ έστιν έὰν οὕτως μείνη, κατὰ 40 τὴν ἐμὴν γνώμην: 11 δοκῶ δὲ κάγὼ πνεῦμα θεοῦ ἔχειν.

Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων, 12 οἴδαμεν ὅτι πάντες γνῶσιν 13 8
ἔχομεν. Ἡ γνῶσις 13 φυσιοῖ, 14 ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ. 2
Εἰ δέ τις δοκεῖ εἰδέναι τι, οὐδέπω 15 οὐδὲν ἔγνωκεν

¹ παρθένος, ου, ή, virgin. ² νομίζω, suppose, think. ³ ὑπέρακμος, past the bloom of youth, of full age. ⁴ γαμέω, marry. ⁵ ἑ∂ραῖος, steadfast, firm. ⁶ ἀνάγκη, ης, ή, necessity, distress. ⁷ ἐκγαμίζω, give in marriage, marry. ⁸ κρείσσων, stronger, more excellent. ⁹ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ¹⁰ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ¹¹ γνώμη, ης, ή, purpose, opinion. ¹² εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ¹³ γνώσις, εως, ή, wisdom, knowledge. ¹⁴ φυσιόω, puff or blow up, be arrogant. ¹⁵ οὐδέπω, not yet, still not.

καθώς δεῖ γνῶναι: εἰ δέ τις ἀγαπᾶ τὸν θεόν, οὖτος 3 ἔγνωσται ὑπ' αὐτοῦ. Περὶ τῆς βρώσεως οὖν τῶν 4είδωλοθύτων, 2 οἴδαμεν ὅτι οὐδὲν εἴδωλον ἐν κόσμω, καὶ ὅτι οὐδεὶς θεὸς ἔτερος εἰ μὴ εἶς. Καὶ γὰρ εἴπερ 5 είσὶν λεγόμενοι θεοί, εἴτε ἐν οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ γῆς: ώσπερ εἰσὶν θεοὶ πολλοί, καὶ κύριοι πολλοί: ἀλλ' ἡμῖν 6 εἷς θεὸς ὁ πατήρ, ἐξ οὖ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν: καὶ εἶς κύριος Ἰησοῦς χριστός, δι' οἱ τὰ πάντα, καὶ ήμεῖς δι' αὐτοῦ. Ἀλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γνῶσις: τινὲς δὲ 7 τῆ συνειδήσει τοῦ εἰδώλου 3 ἔως ἄρτι ώς εἰδωλόθυτον 2 έσθίουσιν, καὶ ή συνείδησις αὐτῶν ἀσθενὴς οὖσα <u>μολύνεται. 7 Βρώμα 8 δὲ ἡμᾶς οὐ παρίστησιν τῷ θεῷ: 8 </u> οὔτε γὰρ ἐὰν φάγωμεν περισσεύομεν, οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν ύστερούμεθα.' Βλέπετε δὲ μήπως 10 ἐξουσία ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα¹¹ γένηται τοῖς ἀσθενοῦσιν. Ἐὰν γάρ τις ἴδη σε τὸν ἔχοντα γνῶσιν⁵ ἐν 10

¹ βρῶσις, εως, ἡ, eating, food. ² εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ³ εἴδωλον, ου, τό, image, idol. ⁴ εἴπερ, if perhaps, if indeed. ⁵ γνῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ⁶ ἀσθενής, weak, infirm. ⁷ μολύνω, stain, soil. ⁸ βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ⁹ ὑστερέω, lack, need. ¹⁰ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ¹¹ πρόσκομμα, τος, τό, stumbling, occasion of stumbling.

Πρὸς Κορινθίους Α 8:11 Byzantine NT

εἰδωλείω¹ κατακείμενον,² οὐχὶ ἡ συνείδησις αὐτοῦ ἀσθενοῦς³ ὄντος οἰκοδομηθήσεται εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθυτα⁴ ἐσθίειν; Καὶ ἀπολεῖται ὁ ἀσθενῶν 11 ἀδελφὸς ἐπὶ τῆ σῆ⁵ γνώσει,⁶ δι' ὃν χριστὸς ἀπέθανεν; 12 Οὕτως⁷ δὲ ἁμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφούς, καὶ τύπτοντες⁵ αὐτῶν τὴν συνείδησιν ἀσθενοῦσαν, εἰς χριστὸν ἁμαρτάνετε. Διόπερ⁹ εἰ βρῶμα¹⁰ σκανδαλίζει 13 τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φάγω κρέα¹¹ εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω.¹²

Οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; Οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος;¹³ Οὐχὶ 9
Ἰησοῦν χριστὸν τὸν κύριον ἡμῶν ἑώρακα; Οὐ τὸ
ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ; Εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ 2
ἀπόστολος, ἀλλά γε¹⁴ ὑμῖν εἰμι: ἡ γὰρ σφραγὶς¹⁵ τῆς
ἐμῆς ἀποστολῆς¹⁶ ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ. Ἡ ἐμὴ 3
ἀπολογία¹⁷ τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσιν¹⁸ αὕτη ἐστίν. Μὴ 4

¹ εἰδωλεῖον, ου, τό, idol's temple, temple for an image. ² κατάκειμαι, lie down, lie sick. ³ ἀσθενής, weak, infirm. ⁴ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ⁵ σός, your, yours. ⁶ γνώσις, εως, ή, wisdom, knowledge. ⁻ οὕτως, thus, so. ϐ τύπτω, smite, beat. ⁰ διόπερ, therefore, for this very reason. ¹0 βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ¹¹ κρέας, τό, meat, flesh. ¹² σκανδαλίζω, cause to stumble. ¹³ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ¹⁴ γέ, indeed, at least. ¹⁵ σφραγίς, ῖδος, ή, seal, signet ring. ¹⁶ ἀποστολή, ῆς, ἡ, apostleship, commission. ¹⁻ ἀπολογία, ας, ἡ, speech in defense, verbal defense. ¹৪ ἀνακρίνω, examine, inquire into.

οὐκ ἔγομεν ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πιεῖν; Μὴ οὐκ ἔγομεν 5 έξουσίαν άδελφην γυναῖκα περιάγειν, ως καὶ οί λοιποὶ ἀπόστολοι, καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ κυρίου, καὶ Κηφᾶς; ΤΗ μόνος ἐγὼ καὶ Βαρνάβας οὐκ ἔγομεν 6 έξουσίαν τοῦ μὴ ἐργάζεσθαι; Τίς στρατεύεται δίδιοις 7 όψωνίοις ποτέ; Τίς φυτεύει άμπελῶνα, καὶ ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; "H τίς ποιμαίνει 10 ποίμνην, 11 καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος 12 τῆς ποίμνης 11 οὐκ ἐσθίει; Μὴ 8 κατὰ ἄνθρωπον ταῦτα λαλῶ; "Η οὐχὶ καὶ ὁ νόμος ταῦτα λέγει; Ἐν γὰρ τῶ Μωϋσέως νόμω γέγραπται, <u>Οὐ φιμώσεις 13</u> βοῦν 14 ἀλοῶντα. 15 Μὴ τῶν βοῶν 14 μέλει 16 τῷ θεῷ; "Η δι' ἡμᾶς πάντως 17 λέγει; Δι' ἡμᾶς 10 γὰρ ἐγράφη, ὅτι ἐπ' ἐλπίδι ὀφείλει ὁ ἀροτριῶν 18 άροτριᾶν, 18 καὶ ὁ άλο $\tilde{\omega}$ ν 15 τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ μετέχειν 19 έπ' έλπίδι. Εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ εσπείραμεν, 11

¹ ἀδελφή, ῆς, ἡ, sister. ² περιάγω, lead around, go about. ³ Κηφᾶς, ᾶ, ὁ, Cephas. ⁴ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ⁵ στρατεύομαι, make war, hence to serve as a soldier. ⁶ ὀψώνιον, ου, τό, compensation, wages. ⊓ ποτέ, once, at some time. ⁵ φυτεύω, plant. ⁵ ἀμπελών, ῶνος, ὁ, vineyard. ¹ θ ποιμαίνω, shepherd, rule. ¹ ¹ ποίμνη, ης, ἡ, flock. ¹ ² γάλα, γαλακτος, τό, milk. ¹ ³ φιμόω, muzzle, silence. ¹ ⁴ βοῦς, ὁ, οx, cow. ¹ ⁵ ἀλοάω, thresh. ¹ ⁶ μέλει, it is a care, it concerns. ¹ ⁻ πάντως, altogether, by all means. ¹ δ ἀροτριάω, plow. ¹ ٶ μετέχω, partake of, share in. ² θ πνευματικός, spiritual.

μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ¹ θερίσομεν;² Εἰ ἄλλοι 12 τῆς ἐξουσίας ὑμῶν μετέχουσιν, οὐ μᾶλλον ἡμεῖς: Άλλ' οὐκ ἐχρησάμεθα⁴ τῆ ἐξουσία ταύτη, ἀλλὰ πάντα στέγομεν, το μὴ ἐγκοπήν τινα δῶμεν τῷ εὐαγγελίῷ τοῦ γριστοῦ. Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ ἐργαζόμενοι 13 ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν, οἱ τῶ θυσιαστηρί ω^7 προσεδρεύοντες s τ $\tilde{\omega}$ θυσιαστηρί $\tilde{\omega}^{7}$ συμμερίζονται; s 14 Οὕτως καὶ ὁ κύριος διέταξεν 10 τοῖς τὸ εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν11 έκ τοῦ εὐαγγελίου ζῆν. Έγὼ δὲ 15 <u>οὐδενὶ ἐχρησάμην⁴ τούτων: οὐκ ἔγραψα δὲ ταῦτα ἵνα</u> ούτως γένηται έν έμοί: καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν, ἢ τὸ καύχημά¹² μου ἵνα τις κενώση. 13 Ἐὰν 16 γὰρ εὐαγγελίζωμαι, οὐκ ἔστιν μοι καύχημα: 12 ἀνάγκη γάρ μοι ἐπίκειται: οὐαὶ δέ μοι ἐστίν, ἐὰν μὴ εὐαγγελίζωμαι. Εἰ γὰρ ἑκὼν¹6 τοῦτο πράσσω, μισθὸν¹7 17

¹ σαρκικός, fleshly, carnal. ² θερίζω, reap, gather. ³ μετέχω, partake of, share in. ⁴ χράομαι, use, make use of. ⁵ στέγω, endure, bear. ⁶ ἐγκοπή, ῆς, ἡ, hindrance, impediment. ⁷ θυσιαστήριον, ου, τό, altar. ⁸ προσεδρεύω, wait upon, minister to. ⁹ συμμερίζομαι, partake with. ¹⁰ διατάσσω, command, give orders to. ¹¹ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹² καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ¹³ κενόω, empty, make void. ¹⁴ ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ¹⁵ ἐπίκειμαι, lie on, lie upon. ¹⁶ ἐκών, of one's own free will, voluntarily. ¹⁷ μισθός, οῦ, ὁ, wages, reward.

ἔχω: εἰ δὲ ἄκων, οἰκονομίαν πεπίστευμαι. Τίς οὖν 18μοί ἐστιν ὁ μισθός; "Ινα εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον 4 θήσω τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ, εἰς τὸ μὴ καταχρήσασθαι τη έξουσία μου έν τῷ εὐαγγελίω. 19 Έλεύθερος γαρ ὢν ἐκ πάντων, πᾶσιν ἐμαυτὸν έδούλωσα, 7 ίνα τοὺς πλείονας κερδήσω. 8 έγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις ώς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω: τοῖς ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω: * τοῖς ἀνόμοις * ὡς ἄνομος, * μὴ ὢν 21 ἄνομος θε $\tilde{\omega}$ ἀλλ' ἔννομος το χριστ $\tilde{\omega}$, τνα κερδήσ ω^{s} ἀνόμους." Ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν ώς ἀσθενής, 122 ἴνα τοὺς ἀσθενεῖς 11 κερδήσω. 8 Τοῖς πᾶσιν γέγονα τὰ πάντα, ΐνα πάντως τινὰς σώσω. Τοῦτο δὲ ποιῶ διὰ 23 τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα συγκοινωνὸς 13 αὐτοῦ γένωμαι. 24 Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίω ¹⁴ τρέχοντες ¹⁵ πάντες μὲν τρέχουσιν, 16 είς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον; 17 Οὕτως

¹ ἄκων, unwilling. ² οἰκονομία, ας, ή, stewardship, administration. ³ μισθός, οῦ, ό, wages, reward. ⁴ ἀδάπανος, free, free of charge. ⁵ καταχράομαι, make full use of, use up. ⁶ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ⁷ δουλόω, enslave, bring under subjection. ⁸ κερδαίνω, gain, win. ⁹ ἄνομος, lawless, without law. ¹⁰ ἔννομος, legal, lawful. ¹¹ ἀσθενής, weak, infirm. ¹² πάντως, altogether, by all means. ¹³ συγκοινωνός, οῦ, ό, partaker, participant. ¹⁴ στάδιον, οῦ, τό, stadia, length of a stadium. ¹⁵ τρέχω, run, exercise myself. ¹⁶ τρέχω, they run. ¹⁷ βραβεῖον, ου, τό, prize.

τρέχετε, ¹ ἵνα καταλάβητε. ² Πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος ³ 25 πάντα ἐγκρατεύεται: ⁴ ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἵνα φθαρτὸν ⁵ στέφανον ⁶ λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ ἄφθαρτον. ⁷ Ἐγὼ τοίνυν ⁸ 26 οὕτως τρέχω ⁹ ὡς οὐκ ἀδήλως: ¹⁰ οὕτως πυκτεύω, ¹¹ ὡς οὐκ ἀέρα ¹² δέρων: ¹³ ἀλλ ³ ὑπωπιάζω ¹⁴ μου τὸ σῶμα καὶ 27 δουλαγωγῶ, ¹⁵ μήπως, ¹⁶ ἄλλοις κηρύξας, αὐτὸς ἀδόκιμος ¹⁷ γένωμαι.

Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ¹⁸ ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες **10** ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλην ¹⁹ ἦσαν, καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διῆλθον, καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν 2 ἐβαπτίσαντο ἐν τῆ νεφέλη ¹⁹ καὶ ἐν τῆ θαλάσση, καὶ 3 πάντες τὸ αὐτὸ βρῶμα²⁰ πνευματικὸν ²¹ ἔφαγον, καὶ 4 πάντες τὸ αὐτὸ πόμα ²² πνευματικὸν ²¹ ἔπιον: ἔπινον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ²¹ ἀκολουθούσης πέτρας: ²³ ἡ δὲ

¹ τρέχω, you run. ² καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ³ ἀγωνίζομαι, contend, struggle. ⁴ ἐγκρατεύομαι, exercise self-control. ⁵ φθαρτός, perishable, corruptible. ⁶ στέφανος, ου, ό, crown, garland. ⁷ ἄφθαρτος, imperishable, immortal. ⁸ τοίνυν, accordingly, therefore. ⁹ τρέχω, I run. ¹⁰ ἀδήλως, uncertainly, out of sight. ¹¹ πυκτεύω, box. ¹² ἀήρ, ος, ό, air. ¹³ δέρω, beat, flay. ¹⁴ ὑπωπιάζω, strike in the face, treat roughly. ¹⁵ δουλαγωγέω, enslave, subjugate. ¹⁶ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ¹⁷ ἀδόκιμος, not passing the test, rejected. ¹⁸ ἀγνοέω, not know, be unaware. ¹⁹ νεφέλη, ης, ή, cloud. ²⁰ βρώμα, τος, τό, food, food of any kind. ²¹ πνευματικός, spiritual. ²² πόμα, τος, τό, drink. ²³ πέτρα, ας, ή, rock.

πέτρα ήν δ χριστός. Άλλ' οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν 5 εὐδόκησεν² ὁ θεός: κατεστρώθησαν³ γὰρ ἐν τῆ ἐρήμῳ. 6 Ταῦτα δὲ τύποι⁴ ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι έπιθυμητ<u>ας</u>⁵ καθώς κάκεῖνοι ทุนฉีด κακῶν, έπεθύμησαν. ⁷ Μηδὲ εἰδωλολάτραι⁸ γίνεσθε, καθώς 7 τινες αὐτῶν: ὥσπερ γέγραπται, Ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν, καὶ ἀνέστησαν παίζειν.' Μηδὲ 8 πορνεύωμεν, 10 καθώς τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν, 10 καὶ ἔπεσον ἐν μιᾶ ἡμέρα εἴκοσι¹¹ τρεῖς χιλιάδες. ¹² Μηδὲ 9 <u>ἐκπειρ</u>άζωμεν¹³ τὸν χριστόν, καθὼς καί τινες αὐτῶν ἐπείρασαν, καὶ ὑπὸ τῶν ὄφεων¹⁴ ἀπώλοντο. Μηδὲ 10 γογγύζετε, 5 καθώς καί τινες αὐτῶν ἐγόγγυσαν, 5 καὶ ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ. 16 Ταῦτα δὲ πάντα 11 τύποι⁴ συνέβαινον¹⁷ ἐκείνοις: έγράφη δὲ πρὸς νουθεσίαν¹⁸ ήμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν αἰώνων

¹ πέτρα, ας, ή, rock. ² εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. ³ καταστρώννυμι, lay low, overthrow. ⁴ τύπος, ου, ό, mark, example. ⁵ ἐπιθυμητής, οῦ, ὁ, one who desires, eager desirer of. ⁶ κἀκείνος, and he, and she. ⁷ ἐπιθυμέω, desire, long for. ⁸ εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ⁹ παίζω, play, amuse oneself. ¹⁰ πορνεύω, commit fornication, fornicate. ¹¹ εἴκοσι, twenty, 20. ¹² χιλιάς, άδος, ἡ, thousand. ¹³ ἐκπειράζω, test thoroughly, tempt. ¹⁴ ὅφις, εως, ὁ, snake, serpent. ¹⁵ γογγύζω, mutter, murmur. ¹⁶ ὁλοθρευτής, οῦ, ὁ, destroyer. ¹⁷ συμβαίνω, come together, come to pass. ¹⁸ νουθεσία, ας, ἡ, admonition, instruction.

κατήντησεν. Ποτε ό δοκών έσταναι, βλεπέτω μη 12 πέση. Πειρασμός ύμας οὐκ εἴληφεν εἰ μη 13 ἀνθρώπινος: πιστὸς δὲ ὁ θεός, ὅς οὐκ ἐάσει ὑμας πειρασθηναι ὑπὲρ ὅ δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν, τοῦ δύνασθαι ὑμας ὑπενεγκεῖν.

Διόπερ, ἀγαπητοί μου, φεύγετε ἀπὸ τῆς 14 εἰδωλολατρείας. Ὠς φρονίμοις ιο λέγω, κρίνατε ὑμεῖς 15 ὅ φημι. Τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας ιο εὐλογοῦμεν, 16 οὐχὶ κοινωνία τοῦ αἴματος τοῦ χριστοῦ ἐστίν; Τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν, ιο οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ ἐστίν; Ὅτι εἶς ἄρτος, εν σῶμα, οἱ πολλοί 17 ἐσμεν: οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου μετέχομεν. 18 Βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα: οὐχὶ οἱ ἐσθίοντες τὰς θυσίας κοινωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου τοῦς τοῦς Τί 19

¹ καταντάω, come to, arrive. ² πειρασμός, οῦ, ὁ, temptation, trial. ³ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ⁴ ἐάω, permit, allow. ⁵ ἔκβασις, εως, ἡ, outcome, way out. ⁶ ὑποφέρω, endure, bear up under. ⁷ διόπερ, therefore, for this very reason. ⁸ φεύγω, flee, escape. ⁹ εἰδωλολατρεία, ας, ἡ, worship or service of an image. ¹⁰ φρόνιμος, prudent, wise. ¹¹ εὐλογία, ας, ἡ, blessing, adulation. ¹² κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ¹³ κλάω, break. ¹⁴ μετέχω, partake of, share in. ¹⁵ θυσία, ας, ἡ, sacrifice. ¹⁶ κοινωνός, οῦ, ὁ, partner, sharer. ¹⁷ θυσιαστήριον, ου, τό, altar.

οὖν φημι; "Ότι εἴδωλόν¹ τί ἐστιν; "Η ὅτι εἰδωλόθυτόν² τί ἐστιν; Άλλ' ὅτι ἃ θύει³ τὰ ἔθνη, δαιμονίοις θύει,³ καὶ 20 οὐ θεῷ: οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς⁴ τῶν δαιμονίων γίνεσθαι. Οὐ δύνασθε ποτήριον κυρίου πίνειν καὶ 21 ποτήριον δαιμονίων: οὐ δύνασθε τραπέζης⁵ κυρίου μετέχειν⁴ καὶ τραπέζης⁵ δαιμονίων. "Η παραζηλοῦμεν 22 τὸν κύριον; Μὴ ἰσχυρότεροι⁵ αὐτοῦ ἐσμέν;

Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει. Πάντα 23
μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα οἰκοδομεῖ. Μηδεὶς τὸ 24
ἑαυτοῦ ζητείτω, ἀλλὰ τὸ τοῦ ἐτέρου ἔκαστος. Πᾶν τὸ 25
ἐν μακέλλω¹⁰ πωλούμενον¹¹ ἐσθίετε, μηδὲν
ἀνακρίνοντες ¹² διὰ τὴν συνείδησιν: Τοῦ γὰρ κυρίου ἡ 26
γῆ καὶ τὸ πλήρωμα ¹³ αὐτῆς. Εἰ δέ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν 27
ἀπίστων, ¹⁴ καὶ θέλετε πορεύεσθαι, πᾶν τὸ
παρατιθέμενον ¹⁵ ὑμῖν ἐσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντες ¹²

¹ εἴδωλον, ου, τό, image, idol. ² εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ³ θύω, sacrifice, kill. ⁴ κοινωνός, οῦ, ὁ, partner, sharer. ⁵ τράπεζα, ης, ἡ, table. ⁶ μετέχω, partake of, share in. ⁷ παραζηλόω, provoke to jealousy, make jealous. ⁸ ἰσχυρός, strong, mighty. ⁹ συμφέρω, bring together, it is profitable. ¹⁰ μάκελλον, ου, τό, meat market, food market. ¹¹ πωλέω, sell. ¹² ἀνακρίνω, examine, inquire into. ¹³ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ¹⁴ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹⁵ παρατίθημι, set before, entrust.

διὰ τὴν συνείδησιν. Ἐὰν δέ τις ὑμῖν εἴπη, Τοῦτο 28 εἰδωλόθυτόν έστιν, μη ἐσθίετε δι' ἐκεῖνον τὸν μηνύσαντα καὶ τὴν συνείδησιν: Τοῦ γὰρ κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. Συνείδησιν δὲ λέγω, οὐχὶ τὴν 29 έαυτοῦ, ἀλλὰ τὴν τοῦ ἐτέρου: ἵνα τί γὰρ ἡ ἐλευθερία 4 μου κρίνεται ύπὸ ἄλλης συνειδήσεως; Εἰ ἐγὼ γάριτι 30 μετέχω, τί βλασφημοῦμαι ὑπὲρ οὧ ἐγὼ εὐχαριστῶ; 31 Εἴτε οὖν ἐσθίετε, εἴτε πίνετε, εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν θεοῦ ποιεῖτε. Ἀπρόσκοποι γίνεσθε καὶ 32 Ἰουδαίοις καὶ "Ελλησιν καὶ τῆ ἐκκλησία τοῦ θεοῦ: 33 καθώς κάγὼ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω, μὴ ζητῶν τὸ έμαυτοῦ συμφέρον, ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν, ἵνα σωθῶσιν.

Μιμηταί μου γίνεσθε, καθώς κάγώ χριστοῦ.

11

¹ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ² μηνύω, make known, report. ³ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ⁴ ἐλευθερία, ας, ή, liberty, freedom. ⁵ μετέχω, partake of, share in. ⁶ ἀπρόσκοπος, blameless, giving no offense. ⁷ Έλλην, ηνος, ό, Greek, Hellene. ⁸ ἀρέσκω, please, serve. ⁹ συμφέρω, bring together, it is profitable. ¹⁰ μιμητής, οῦ, ὁ, imitator.

Έπαιν $\tilde{\omega}^1$ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὅτι πάντα μου μέμνησθε, 2 καὶ καθώς παρέδωκα ύμῖν τὰς παραδόσεις κατέγετε. 3 Θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι, ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ γριστός έστιν: κεφαλή δὲ γυναικός, ὁ ἀνήρ: κεφαλή δὲ χριστοῦ, ὁ θεός. Πᾶς ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ 4προφητεύων, κατὰ κεφαλῆς ἔχων, καταισχύνει τὴν κεφαλήν αὐτοῦ. Πᾶσα δὲ γυνή προσευγομένη ή 5 ἀκατακαλύπτω⁷ προφητεύουσα5 τῆ κεφαλῆ, καταισχύνει την κεφαλην έαυτης: εν γάρ έστιν καὶ τὸ αὐτὸ τῆ ἐξυρημένη.⁸ Εἰ γὰρ οὐ κατακαλύπτεται⁹ 6 γυνή, καὶ κειράσθω: 10 εἰ δὲ αἰσχρὸν 11 γυναικὶ τὸ κείρασθαι¹⁰ ἢ ξυρᾶσθαι, εατακαλυπτέσθω. Ανὴρ μὲν 7 γὰρ οὐκ ὀφείλει κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλήν, εἰκὼν 12 καὶ δόξα θεοῦ ὑπάρχων: γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρός έστιν. Οὐ γάρ έστιν ἀνὴρ ἐκ γυναικός, ἀλλὰ γυνὴ ἐξ 8 άνδρός: καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη¹³ ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα, 9

¹ ἐπαινέω, praise, commend. ² μιμνήσκομαι, remember, recall. ³ παράδοσις, εως, ή, tradition, instruction. ⁴ κατέχω, hold back, hold fast. ⁵ προφητεύω, prophesy, foretell. ⁶ καταισχύνω, put to shame, shame. ⁷ ἀκατακάλυπτος, uncovered, not veiled. ⁸ ξυράω, shave. ⁹ κατακαλύπτω, cover up, veil. ¹⁰ κείρω, shear, cut off. ¹¹ αἰσχρός, shameful, base. ¹² εἰκών, όνος, ἡ, image, likeness. ¹³ κτίζω, create, form.

άλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα: διὰ τοῦτο ὀφείλει ἡ γυνὴ 10 έξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διὰ τοὺς ἀγγέλους. 11 Πλην οὔτε ἀνηρ γωρίς γυναικός, οὔτε γυνη γωρίς άνδρός, ἐν κυρίω. Ὠσπερ γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρός, 12 ούτως καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικός, τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ. Ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε: πρέπον ἐστὶν γυναῖκα 13 ἀκατακάλυπτον² τῷ θεῷ προσεύχεσθαι; "Η οὐδὲ αὐτὴ 14 ή φύσις διδάσκει ύμᾶς, ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν κομᾶ, $\frac{1}{2}$ ἀτιμία αὐτῷ ἐστίν; Γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾶ, δόξα αὐτῆ 15 ἐστίν. "Οτι ἡ κόμη άντὶ περιβολαίου δέδοται. Εἰ δέ 16 τις δοκεῖ φιλόνεικος εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν ούκ ἔχομεν, ούδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ θεοῦ.

Τοῦτο δὲ παραγγέλλων οὐκ ἐπαινῶ, 11 ὅτι οὐκ εἰς τὸ 17 κρεῖττον 22 ἀλλ' εἰς τὸ ἦττον 33 συνέρχεσθε. Πρῶτον 18 μὲν γὰρ συνερχομένων ὑμῶν ἐν ἐκκλησίᾳ, ἀκούω

¹ πρέπω, be clearly seen, be fitting. ² ἀκατακάλυπτος, uncovered, not veiled. ³ φύσις, εως, ή, nature, inherent nature. ⁴ κομάω, have long hair, wear the hair long. ⁵ ἀτιμία, ας, ή, dishonor, disgrace. ⁶ κόμη, ης, ή, (long) hair, hair. ⁷ ἀντί, instead of, in place of. ⁸ περιβόλαιον, ου, τό, covering, cloak. ⁹ φιλόνεικος, quarrelsome, contentious. ¹⁰ συνήθεια, ας, ή, habit, custom. ¹¹ ἐπαινέω, praise, commend. ¹² κρείττων, stronger, more excellent. ¹³ ἤττων, lesser, inferior.

σχίσματα εν ύμιν ύπάρχειν, καὶ μέρος τι πιστεύω. 19 $\Delta \epsilon \tilde{i} \gamma \alpha \rho \kappa \alpha \tilde{i} \alpha \tilde{i} \rho \epsilon \sigma \epsilon i c^2 \epsilon v \psi \tilde{i} \tilde{i} v \epsilon \tilde{i} v \alpha i, i v \alpha o i \delta \kappa i \omega o i^3$ Φανεροί γένωνται έν ύμιν. Συνερχομένων οὖν ύμων 20 ἐπὶ τὸ αὐτό, οὐκ ἔστιν κυριακὸν 5 δεῖπνον 6 φαγεῖν. 21 "Εκαστος γὰρ τὸ ἴδιον δεῖπνον προλαμβάνει έν τῶ Φαγείν, καὶ ὃς μὲν πεινᾶ, ες δὲ μεθύει. Μὴ γὰρ 22 οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν; "Η τῆς έκκλησίας τοῦ θεοῦ καταφρονεῖτε, 10 καὶ καταισχύνετε τούς μη ἔχοντας; Τί ὑμῖν εἴπω; Ἐπαινέσω 2 ὑμᾶς ἐν τούτω; Οὐκ ἐπαινῶ. 12 Ἐγὼ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ 23 κυρίου δ καὶ παρέδωκα ὑμῖν, ὅτι ὁ κύριος Ἰησοῦς ἐν τῆ νυκτὶ ἧ παρεδίδοτο ἔλαβεν ἄρτον, εὐχαριστήσας ἔκλασεν¹³ καὶ εἶπεν, Λάβετε, φάγετε: τοῦτό μού ἐστιν τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλώμενον:13 τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. 14 Ω σαύτως 15 25 καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι, 6 λέγων, Τοῦτο τὸ

¹ σχίσμα, τος, τό, tear, division. ² αἵρεσις, εως, ἡ, choice, faction. ³ δόκιμος, tested, approved. ⁴ φανερός, manifest, apparent. ⁵ κυριακός, Lord's, of the Lord. ⁶ δεἵπνον, ου, τό, supper, dinner. ⁷ προλαμβάνω, take beforehand, take before. ⁸ πεινάω, hunger, am hungry. ⁹ μεθύω, be drunken, am drunk. ¹⁰ καταφρονέω, think little of, despise. ¹¹ καταισχύνω, put to shame, shame. ¹² ἐπαινέω, praise, commend. ¹³ κλάω, break. ¹⁴ ἀνάμνησις, εως, ἡ, remembrance, reminder. ¹⁵ ώσαύτως, likewise. ¹⁶ δειπνέω, eat, dine.

ποτήριον ή καινή διαθήκη ἐστὶν ἐν τῶ ἐμῶ αἵματι: τούτο ποιείτε, όσάκις άν πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. 2 Όσάκις 1 γὰρ ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον 26 τοῦτον, καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο πίνητε, τὸν θάνατον τοῦ κυρίου καταγγέλλετε ἄχρι οἱ ἄν ἔλθη. Ώστε δς 27 αν ἐσθίη τὸν ἄρτον τοῦτον ἢ πίνη τὸ ποτήριον τοῦ κυρίου ἀναξίως⁴ τοῦ κυρίου, ἔνογος⁵ ἔσται τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ κυρίου. Δοκιμαζέτω δὲ 28 ανθρωπος έαυτόν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω, καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω. Ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων 29 ἀναξίως, 4 κρίμα 7 ξαυτῶ ἐσθίει καὶ πίνει, μὴ διακρίνων 8 τὸ σῶμα τοῦ κυρίου. Διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ 30 ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι, 10 καὶ κοιμῶνται 11 ίκανοί. Εἰ 31 γὰρ ἑαυτοὺς διεκρίνομεν,⁸ οὐκ ἂν ἐκρινόμεθα. 32 Κρινόμενοι δέ, ύπὸ κυρίου παιδευόμεθα, 12 ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῷ κατακριθῶμεν. 13 $^{\circ}\Omega$ στε, ἀδελφοί μου, 33

¹ όσάκις, as often as. ² ἀνάμνησις, εως, ή, remembrance, reminder. ³ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ⁴ ἀναξίως, in an unworthy or improper manner. ⁵ ἔνοχος, involved in, liable. ⁶ δοκιμάζω, prove, approve. ⁷ κρίμα, ος, τό, judgment, verdict. ⁸ διακρίνω, discriminate, judge. ⁹ ἀσθενής, weak, infirm. ¹⁰ ἄρρωστος, sick, ill. ¹¹ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ¹² παιδεύω, teach, educate. ¹³ κατακρίνω, condemn.

συνερχόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν, ἀλλήλους ἐκδέχεσθε. Εἰ 34 δέ τις πεινᾳ, ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω: ἵνα μὴ εἰς κρίμα συνέρχησθε. Τὰ δὲ λοιπά, ὡς ἄν ἔλθω, διατάξομαι. 4

Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς 12 ἀγνοεῖν. Ὁἴδατε ὅτι ὅτε ἔθνη ἦτε πρὸς τὰ εἴδωλα τὰ 2 ἄφωνα, ὡς ἄν ἤγεσθε, ἀπαγόμενοι. Διὸ γνωρίζω 3 ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν πνεύματι θεοῦ λαλῶν λέγει ἀνάθεμα Ἰησοῦν: καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν, Κύριον Ἰησοῦν, εἰ μὴ ἐν πνεύματι άγίω.

Διαιρέσεις¹² δὲ χαρισμάτων¹³ εἰσίν, τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα. 4
Καὶ διαιρέσεις¹² διακονιῶν εἰσίν, καὶ ὁ αὐτὸς κύριος. 6
Καὶ διαιρέσεις¹² ἐνεργημάτων¹⁴ εἰσίν, ὁ δὲ αὐτός ἐστιν
θεός, ὁ ἐνεργῶν¹⁵ τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. Ἐκάστῳ δὲ 7
δίδοται ἡ φανέρωσις¹⁶ τοῦ πνεύματος πρὸς τὸ

¹ ἐκδέχομαι, await, expect. ² πεινάω, hunger, am hungry. ³ κρίμα, ος, τό, judgment, verdict. ⁴ διατάσσω, command, give orders to. ⁵ πνευματικός, spiritual. ⁶ ἀγνοέω, not know, be unaware. ⁷ είδωλον, ου, τό, image, idol. ⁸ ἄφωνος, speechless, mute. ⁹ ἀπάγω, lead away, lead. ¹⁰ γνωρίζω, make known, declare. ¹¹ ἀνάθεμα, τος, τό, accursed, curse. ¹² διαίρεσις, εως, ἡ, division, variety. ¹³ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ¹⁴ ἐνέργημα, τος, τό, effect, activity. ¹⁵ ἐνεργέω, work, effect. ¹⁶ φανέρωσις, εως, ἡ, disclosure, announcement.

συμφέρον. ΤΩ μὲν γὰρ διὰ τοῦ πνεύματος δίδοται 8 λόγος σοφίας, ἄλλῳ δὲ λόγος γνώσεως, κατὰ τὸ αὐτὸ πνεύμα: ἐτέρῳ δὲ πίστις, ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι: ἄλλῳ 9 δὲ χαρίσματα ἰαμάτων ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι: ἄλλῳ 10 δὲ ἐνεργήματα δυνάμεων, ἄλλῳ δὲ προφητεία, ἄλλῳ δὲ διακρίσεις πνευμάτων, ἐτέρῳ δὲ γένη γλωσσῶν, ἄλλῳ δὲ έρμηνεία γλωσσῶν: πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ 11 τὸ ἕν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, διαιροῦν ἱλόἰᾳ ἑκάστῳ καθὼς βούλεται.

Καθάπερ¹² γὰρ τὸ σῶμα ἔν ἐστιν, καὶ μέλη ἔχει πολλά, 12 πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος τοῦ ἑνός, πολλὰ ὄντα, ἔν ἐστιν σῶμα: οὕτως καὶ ὁ χριστός. Καὶ γὰρ ἐν ἑνὶ 13 πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἕν σῶμα ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἑλληνες, 13 εἴτε δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι: 14 καὶ πάντες εἰς ἕν πνεῦμα ἐποτίσθημεν. 15 14

¹ συμφέρω, bring together, it is profitable. ² γνῶσις, εως, ή, wisdom, knowledge. ³ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ⁴ ἴαμα, τος, τό, healing, curing. ⁵ ἐνέργημα, τος, τό, effect, activity. ⁶ προφητεία, ας, ή, prophecy. ⁷ διάκρισις, εως, ή, act of passing judgment. ⁸ γένος, ους, τό, race, kind. ⁹ ἐρμηνεία, ας, ή, interpretation, translation. ¹⁰ ἐνεργέω, work, effect. ¹¹ διαιρέω, distribute, divide. ¹² καθάπερ, even as, just as. ¹³ Έλλην, ηνος, ό, Greek, Hellene. ¹⁴ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ¹⁵ ποτίζω, give drink to, cause to drink.

Καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἕν μέλος ἀλλὰ πολλά. 15 Έὰν εἴπη ὁ πούς, Ὅτι οὐκ εἰμὶ χείρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος: οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; 16 Καὶ ἐὰν εἴπη τὸ οὖς, Ὅτι οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός, οὐκ εἰμὶ έκ τοῦ σώματος: οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; Εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ ἡ ἀκοή; Εἰ 17 όλον ἀκοή, ποῦ ἡ ὄσφρησις; Νυνὶ δὲ ὁ θεὸς ἔθετο 18 τὰ μέλη εν εκαστον αὐτῶν ἐν τῷ σώματι, καθώς ήθέλησεν. Εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα εν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα; 19 Νῦν δὲ πολλὰ μὲν μέλη, εν δὲ σῶμα. Οὐ δύναται δὲ ὁ 21 όφθαλμὸς εἰπεῖν τῆ χειρί, Χρείαν σου οὐκ ἔχω: ἢ πάλιν ή κεφαλή τοῖς ποσίν, Χρείαν ύμῶν οὐκ ἔχω. 22 Άλλὰ πολλῷ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώματος ἀσθενέστερα 4 ὑπάρχειν, ἀναγκαῖα 5 ἐστιν: καὶ 6 23 δοκούμεν ἀτιμότερα εἶναι τού σώματος, τούτοις τιμήν περισσοτέραν περιτίθεμεν: καὶ τὰ ἀσχήμονα

¹ ἀκοή, ῆς, ἡ, hearing, report. ² ὄσφρησις, εως, ἡ, sense of smell, nose. ³ νυνί, now, already. ⁴ ἀσθενής, weak, infirm. ⁵ ἀναγκαῖος, necessary, essential. ⁶ ἄτιμος, without honor, dishonored. ⊓ περισσός, excessive, abundant. ⊓ περιτίθημι, place around, put around. ९ ἀσχήμων, unseemly, indecent.

ήμῶν εὐσγημοσύνην 1 περισσοτέραν 2 ἔχει: τὰ δὲ 24εὐσχήμονα³ ήμῶν οὐ χρείαν ἔχει: ἀλλ' ὁ θεὸς συνεκέρασεν 4 τὸ σῶμα, τῷ ὑστεροῦντι 5 περισσοτέραν 2 δοὺς τιμήν, ἵνα μὴ ἦ σχίσματα ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ 25 τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσιν⁷ τὰ μέλη. Καὶ εἴτε 26 πάσχει εν μέλος, συμπάσχει^ε πάντα τὰ μέλη: εἴτε δοξάζεται εν μέλος, συγχαίρει' πάντα τὰ μέλη. Υμείς 27 δέ ἐστε σῶμα χριστοῦ, καὶ μέλη ἐκ μέρους. Καὶ οὓς 28 μὲν ἔθετο ὁ θεὸς ἐν τῆ ἐκκλησία πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα10 δυνάμεις, εἶτα 11 χαρίσματα 12 ἰαμάτων, 13 ἀντιλήψεις, 14 κυβερνήσεις, ¹⁵ γένη ¹⁶ γλωσσῶν. Μὴ πάντες 29 άπόστολοι; Μὴ πάντες προφῆται; Μὴ πάντες διδάσκαλοι; Μὴ πάντες δυνάμεις; Μὴ πάντες 30 χαρίσματα¹² ἔχουσιν ἰαμάτων; ¹³ Μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσιν; Μὴ πάντες διερμηνεύουσιν; ⁷⁷ Ζηλοῦτε 18 δὲ 31

¹ εὐσχημοσύνη, ης, ἡ, propriety, seemliness. ² περισσός, excessive, abundant. ³ εὐσχήμων, honorable. ⁴ συγκεράννυμι, blend, unite. ⁵ ύστερέω, lack, need. ⁶ σχίσμα, τος, τό, tear, division. ⁷ μεριμνάω, be anxious, distracted. ⁸ συμπάσχω, suffer with, suffer together with. ⁹ συγχαίρω, rejoice with. ¹⁰ ἔπειτα, then, after this. ¹¹ εἶτα, then, thereafter. ¹² χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ¹³ ἴαμα, τος, τό, healing, curing. ¹⁴ ἀντίληψις, εως, ἡ, help, ministration. ¹⁵ κυβέρνησις, εως, ἡ, administration, governing. ¹⁶ γένος, ους, τό, race, kind. ¹⁷ διερμηνεύω, translate, interpret. ¹⁸ ἵηλόω, be zealous, am jealous.

τὰ χαρίσματα τὰ κρείττονα. Καὶ ἔτι καθ' $\dot{\nu}$ τὰ κρείττονα. Καὶ ἔτι καθ'

Έὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν 13 άγγέλων, άγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς⁴ ἠχῶν⁵ ἢ κύμβαλον 6 ἀλαλάζον. 7 Καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν, 8 καὶ 2είδῶ τὰ μυστήρια' πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, 10 καὶ έὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε ὄρη μεθιστάνειν, 11 ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐθέν εἰμι. Καὶ ἐὰν ψωμίσω 12 3 πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα καυθήσωμαι, 3 αγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ώφελοῦμαι. 14 Ή ἀγάπη μακροθυμε \bar{i} , τρηστεύεται: 16 4 ή ἀγάπη οὐ ζηλοῖ: 17 ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται, 18 οὐ φυσιοῦται, 19 οὐκ ἀσχημονεῖ, 20 οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ 5 παροξύνεται,²¹ οὐ λογίζεται τὸ κακόν, οὐ χαίρει ἐπὶ τῆ 6

 $^{^1}$ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. 2 κρείττων, stronger, more excellent. 3 ύπερβολή, ης, η, excess, superiority. 4 χαλκός, οῦ, ὁ, money, copper or bronze. 5 ηχέω, sound, ring out. 6 κύμβαλον, ου, τό, cymbal. 7 άλαλάζω, cry aloud, wail loudly. 8 προφητεία, ας, η, prophecy. 9 μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. 10 γνώσις, εως, η, wisdom, knowledge. 11 μεθίστημι, remove, turn away. 12 ψωμίζω, feed with morsels, feed. 13 καίω, burn, ignite. 14 ώφελέω, profit, help. 15 μακροθυμέω, be patient, suffer long. 16 χρηστεύομαι, be kind, loving. 17 ζηλόω, be zealous, am jealous. 18 περπερεύομαι, boast, brag. 19 φυσιόω, puff or blow up, be arrogant. 20 ἀσχημονέω, act unbecomingly, disgracefully. 21 παροξύνω, provoke, irritate.

άδικία, συγχαίρει δὲ τῆ άληθεία, πάντα στέγει, 7πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει. 'Η 8 ἀγάπη οὐδέποτε⁵ ἐκπίπτει: εἴτε δὲ προφητεῖαι, καταργηθήσονται: εἴτε γλῶσσαι, παύσονται: εἴτε γνῶσις, 10 καταργηθήσεται. 8 Έκ μέρους δὲ γινώσκομεν, 9 καὶ ἐκ μέρους προφητεύομεν: " ὅταν δὲ ἔλθη τὸ 10 τέλειον, 12 τότε τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται. 8 Ότε 11 ήμην νήπιος, 13 ώς νήπιος 13 ἐλάλουν, ώς νήπιος 13 έφρόνουν, 14 ώς νήπιος 13 έλογιζόμην: ὅτε δὲ γέγονα ανήρ, κατήργηκα⁸ τὰ τοῦ νηπίου. 13 Βλέπομεν γὰρ 12 ἄρτι δι' ἐσόπτρου 15 ἐν αἰνίγματι, 16 τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον: ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι καθώς καὶ ἐπεγνώσθην. Νυνὶ¹⁷ δὲ μένει 13 πίστις, έλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα: μείζων δὲ τούτων ή ἀγάπη.

¹ ἀδικία, ας, ή, unrighteousness. ² συγχαίρω, rejoice with. ³ στέγω, endure, bear. ⁴ ὑπομένω, tarry, endure. ⁵ οὐδέποτε, never. ⁶ ἐκπίπτω, fall away, fall out. ⁷ προφητεία, ας, ή, prophecy. ⁸ καταργέω, make ineffective, abolish. ⁹ παύω, cause to cease. ¹⁰ γνώσις, εως, ή, wisdom, knowledge. ¹¹ προφητεύω, prophesy, foretell. ¹² τέλειος, complete, perfect. ¹³ νήπιος, infant, child. ¹⁴ φρονέω, think, judge. ¹⁵ ἔσοπτρον, ου, τό, mirror. ¹⁶ αἴνιγμα, τος, τό, riddle, enigma. ¹⁷ νυνί, now, already.

 Δ ιώκετε τὴν ἀγάπην: ζηλοῦτε 1 δὲ τὰ πνευματικά, 2 $f{14}$ μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε. Το γὰρ λαλῶν γλώσση 2 οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ, ἀλλὰ τῶ θεῶ: οὐδεὶς γὰρ ἀκούει, πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια. ⁴ Ο δὲ προφητεύων ³ 3 άνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν⁵ καὶ παράκλησιν καὶ παραμυθίαν. Ο λαλών γλώσση έαυτὸν οἰκοδομεῖ, ὁ 4 δὲ προφητεύων³ ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ. Θέλω δὲ 5 πάντας ύμᾶς λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε: μείζων γὰρ ὁ προφητεύων ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις, ἐκτὸς⁸ εἰ μὴ διερμηνεύει,⁹ ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν 5 λάβη. Nυνὶ 10 δέ, ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς 6 ύμᾶς γλώσσαις λαλῶν, τί ὑμᾶς ώφελήσω, 11 ξὰν μὴ ύμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύψει, 12 ἢ ἐν γνώσει, 13 ἢ ἐν προφητεί a^{14} η ἐν διδαχῆ; Όμως a^{15} τὰ ἄψυχ a^{16} φωνὴν a^{16} διδόντα, εἴτε αὐλός, 17 εἴτε κιθάρα, 18 ἐὰν διαστολὴν 19

¹ ζηλόω, be zealous, am jealous. ² πνευματικός, spiritual. ³ προφητεύω, prophesy, foretell. ⁴ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ⁵ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ⁶ παράκλησις, εως, ἡ, exhortation, consolation. ⁷ παραμυθία, ας, ἡ, encouragement, comfort. ⁸ ἐκτός, aside from, besides. ⁹ διερμηνεύω, translate, interpret. ¹⁰ νυνί, now, already. ¹¹ ὡφελέω, profit, help. ¹² ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ¹³ γνῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ¹⁴ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ¹⁵ ὅμως, yet, nevertheless. ¹⁶ ἄψυχος, inanimate, lifeless. ¹⁷ αὐλός, οῦ, ὁ, flute, pipe. ¹⁸ κιθάρα, ας, ἡ, lyre, harp. ¹⁹ διαστολή, ῆς, ἡ, difference, distinction.

τοῖς φθόγγοις μη διδώ, πώς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον² ἢ τὸ κιθαριζόμενον; Καὶ γὰρ ἐὰν ἄδηλον 8 φωνὴν σάλπιγξ⁵ δῶ, τίς παρασκευάσεται πόλεμον; Ούτως καὶ ύμεῖς διὰ τῆς γλώσσης ἐὰν μὴ 9 <u>εὔσημον λόγον δῶτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ</u> λαλούμενον; "Εσεσθε γὰρ εἰς ἀέρα" λαλοῦντες. 10 Τοσαῦτα, 10 εἰ τύχοι, 11 γένη 12 φωνῶν ἐστὶν ἐν κόσμω καὶ οὐδὲν αὐτῶν ἄφωνον. 13 Ἐὰν οὖν μὴ εἰδῶ τὴν 11 δύναμιν τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος, 14 καὶ ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ βάρβαρος. 14 Οὕτως καὶ ὑμεῖς, 12 ἐπεὶ¹⁵ ζηλωταί¹⁶ ἐστε πνευμάτων, πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε ἵνα περισσεύητε. Δ ιόπερ 18 δ 13 λαλῶν γλώσση προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύη. 19 Έὰν 14 γὰρ προσεύχωμαι γλώσση, τὸ πνεῦμά μου προσεύχεται, δ δὲ νοῦς 20 μου ἄκαρπός 21 ἐστιν. Τί οὖν 15

¹ φθόγγος, ου, ό, tone, voice. ² αὐλέω, play a flute, play the flute. ³ κιθαρίζω, play the lyre, harp. ⁴ ἄδηλος, unseen, indistinct. ⁵ σάλπιγξ, 1γγος, ή, trumpet. ⁶ παρασκευάζω, prepare, make ready. ⁷ πόλεμος, ου, ό, war, battle. ⁸ εὕσημος, clear, distinct. ⁹ ἀήρ, ος, ό, air. ¹⁰ τοσοῦτος, so great, so much. ¹¹ τυγχάνω, obtain, happen. ¹² γένος, ους, τό, race, kind. ¹³ ἄφωνος, speechless, mute. ¹⁴ βάρβαρος, barbarous, barbarian. ¹⁵ ἐπεί, when, since. ¹⁶ ζηλωτής, οῦ, ό, Zealot, zealot. ¹⁷ οἰκοδομή, ῆς, ή, building, edification. ¹⁸ διόπερ, therefore, for this very reason. ¹⁹ διερμηνεύω, translate, interpret. ²⁰ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ²¹ ἄκαρπος, unfruitful, barren.

ἐστίν; Προσεύξομαι τῷ πνεύματι, προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοΐ:

' ψαλῶ

' τῷ νοΐ:

' ψαλῶ

' τῷ πνεύματι, ψαλῶ

' δὲ καὶ τῷ νοΐ.

' 16

' Ἐπεὶ

' ἐὰν εὐλογήσης τῷ πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν

' τὸν

τόπον τοῦ ἰδιώτου

' πῶς ἐρεῖ τὸ ᾿Αμὴν ἐπὶ τῇ σῇ

εὐχαριστίᾳ,

' ἐπειδὴ

' τί λέγεις οὐκ οἴδεν; Σὺ μὲν γὰρ

καλῶς εὐχαριστεῖς, ἀλλ

' ὁ ἕτερος οὐκ οἰκοδομεῖται.

Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου, πάντων ὑμῶν μᾶλλον

γλώσσαις λαλῶν: ἀλλ

ἐν ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε

19

λόγους διὰ τοῦ νοός

' μου λαλῆσαι, ἵνα καὶ ἄλλους

κατηχήσω, ἢ μυρίους

' λόγους ἐν γλώσση.

Άδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσίν: ¹¹ ἀλλὰ τῷ 20 κακίᾳ ¹² νηπιάζετε, ¹³ ταῖς δὲ φρεσὶν ¹¹ τέλειοι ¹⁴ γίνεσθε. 21
 Έν τῷ νόμῳ γέγραπται ὅτι Ἐν ἑτερογλώσσοις ¹⁵ καὶ ἐν χείλεσιν ¹⁶ ἑτέροις λαλήσω τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ οὐδ ²² οὕτως εἰσακούσονταί ¹⁷ μου, λέγει κύριος. ⁶Ωστε αί 22

¹ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ² ψάλλω, sing, sing praise. ³ ἐπεί, when, since. ⁴ ἀναπληρόω, fill up, fulfill. ⁵ ἰδιώτης, ου, ὁ, unskilled or ungifted person, amateur. ⁶ σός, your, yours. ⁷ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ⁸ ἐπειδή, since, because. ⁹ κατηχέω, teach by word of mouth. ¹⁰ μυρίοι, ten thousand, innumerable. ¹¹ φρήν, φρενός, ἡ, thinking, understanding. ¹² κακία, ας, ἡ, malice, evil. ¹³ νηπιάζω, be (as) a child, babe. ¹⁴ τέλειος, complete, perfect. ¹⁵ ἐτερόγλωσσος, of another tongue. ¹⁶ χείλος, ους, τό, lip, edge. ¹⁷ εἰσακούω, listen, hear.

γλώσσαι εἰς σημεῖόν εἰσιν, οὐ τοῖς πιστεύουσιν, ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις: ἡ δὲ προφητεία, οὐ τοῖς ἀπίστοις, ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις ἡ δὲ προφητεία, οὐ τοῖς ἀπίστοις, ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. Ἐὰν οὖν συνέλθῃ ἡ ἐκκλησία 23 ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ πάντες γλώσσαις λαλώσιν, εἰσέλθωσιν δὲ ἰδιῶται ἢ ἄπιστοι, οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε; Ἐὰν δὲ πάντες προφητεύωσιν, εἰσέλθῃ δέ 24 τις ἄπιστος ἡ ἰδιώτης, ἐλέγχεται ὑπὸ πάντων, ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων, καὶ οὕτως τὰ κρυπτὰ τῆς 25 καρδίας αὐτοῦ φανερὰ γίνεται: καὶ οὕτως ¹ πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον προσκυνήσει τῷ θεῷ ἀπαγγέλλων ὅτι Ὁ θεὸς ὄντως ¹¹ ἐν ὑμῖν ἐστιν.

Τί οὖν ἐστίν, ἀδελφοί; "Όταν συνέρχησθε, ἕκαστος 26 ὑμῶν ψαλμὸν¹² ἔχει, διδαχὴν ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, ἀποκάλυψιν¹³ ἔχει, έρμηνείαν¹⁴ ἔχει. Πάντα πρὸς οἰκοδομὴν¹⁵ γινέσθω. Εἴτε γλώσση τις λαλεῖ, κατὰ 27

¹ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ² προφητεία, ας, ή, prophecy. ³ ἰδιώτης, ου, ό, unskilled or ungifted person, amateur. ⁴ μαίνομαι, rage, be furious. ⁵ προφητεύω, prophesy, foretell. ⁶ ἐλέγχω, convict, reprove. ⁷ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ⁸ κρυπτός, hidden, secret. ⁹ φανερός, manifest, apparent. ¹⁰ οὕτως, thus, so. ¹¹ ὄντως, really, indeed. ¹² ψαλμός, οῦ, ὁ, song of praise, psalm. ¹³ ἀποκάλυψις, εως, ή, revelation, unveiling. ¹⁴ ἑρμηνεία, ας, ή, interpretation, translation. ¹⁵ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification.

δύο ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς, καὶ ἀνὰ¹ μέρος, καὶ εἶς διερμηνευέτω:² ἐὰν δὲ μὴ ῇ διερμηνευτής,³ σιγάτω⁴ ἐν 28 ἐκκλησία: ἑαυτῷ δὲ λαλείτω καὶ τῷ θεῷ. Προφῆται 29 δὲ δύο ἢ τρεῖς λαλείτωσαν, καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν.⁵ 'Εὰν δὲ ἄλλῳ ἀποκαλυφθῆ⁴ 30 καθημένῳ, ὁ πρῶτος σιγάτω.⁴ Δύνασθε γὰρ καθ' ἕνα 31 πάντες προφητεύειν,⁻ ἵνα πάντες μανθάνωσιν,⁵ καὶ πάντες παρακαλῶνται: καὶ πνεύματα προφητῶν 32 προφήταις ὑποτάσσεται. Οὐ γάρ ἐστιν ἀκαταστασίας 33 ὁ θεός, ἀλλὰ εἰρήνης, ὡς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἀγίων.

Αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν: ⁴ οὐ 34 γὰρ ἐπιτέτραπται ¹⁰ αὐταῖς λαλεῖν, ἀλλ' ὑποτάσσεσθαι, καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει. Εἰ δέ τι μαθεῖν ⁸ θέλουσιν, ἐν 35 οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν: αἰσχρὸν ¹¹

¹ ἀνά, upwards, upon. ² διερμηνεύω, translate, interpret. ³ διερμηνευτής, οῦ, ὁ, interpreter, translator. ⁴ σιγάω, be silent, become silent. ⁵ διακρίνω, discriminate, judge. ⁶ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ⊓ προφητεύω, prophesy, foretell. 8 μανθάνω, learn, ascertain. 9 ἀκαταστασία, ας, ή, distrurbance, disorder. ¹¹0 ἐπιτρέπω, permit, allow. ¹¹¹ αἰσγρός, shameful, base.

γάρ ἐστιν γυναιξίν ἐν ἐκκλησίᾳ λαλεῖν. "Η ἀφ' ὑμῶν ὁ 36 λόγος τοῦ θεοῦ ἐξῆλθεν; "Η εἰς ὑμᾶς μόνους κατήντησεν; 1

Εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ πνευματικός,² 37 ἐπιγινωσκέτω ἃ γράφω ὑμῖν, ὅτι κυρίου εἰσὶν ἐντολαί.
Εἰ δέ τις ἀγνοεῖ,³ ἀγνοείτω.³ 38

"Ωστε, ἀδελφοί, ζηλοῦτε⁴ τὸ προφητεύειν,⁵ καὶ τὸ 39 λαλεῖν γλώσσαις μὴ κωλύετε: πάντα εὐσχημόνως⁷ 40 καὶ κατὰ τάξιν⁸ γινέσθω.

Γνωρίζω³ δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον δ **15**εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὅ καὶ παρελάβετε, ἐν ῷ καὶ
ἑστήκατε, δι' οὖ καὶ σώζεσθε: τίνι λόγω 2
εὐηγγελισάμην ὑμῖν, εἰ κατέχετε, ¹⁰ ἐκτὸς ¹¹ εἰ μὴ εἰκῆ ¹²
ἐπιστεύσατε. Παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις, ὅ καὶ 3

¹ καταντάω, come to, arrive. ² πνευματικός, spiritual. ³ ἀγνοέω, not know, be unaware. ⁴ ζηλόω, be zealous, am jealous. ⁵ προφητεύω, prophesy, foretell. ⁶ κωλύω, forbid, hinder. ⁷ εὐσχημόνως, becomingly, properly. ⁸ τάξις, εως, ή, arranging, order. ⁹ γνωρίζω, make known, declare. ¹⁰ κατέχω, hold back, hold fast. ¹¹ ἐκτός, aside from, besides. ¹² εἰκῆ, without cause or reason, vainly.

παρέλαβον, ὅτι χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ήμῶν κατὰ τὰς γραφάς: καὶ ὅτι ἐτάφη: 1 καὶ ὅτι 4 έγήγερται τῆ τρίτη ἡμέρα κατὰ τὰς γραφάς: καὶ ὅτι 5 ὤφθη Κηφᾶ, 2 εἶτα 3 τοῖς δώδεκα: ἔπειτα 4 ὤφθη ἐπάνω 5 6 πεντακοσίοις άδελφοῖς ἐφάπαξ. ἐξ ὧν οἱ πλείους μένουσιν ἔως ἄρτι, τινὲς δὲ καὶ ἐκοιμήθησαν:⁸ ἔπειτα⁴ 7 <u>ἄφθη Ἰακώβω,</u> εἶτα³ τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν: ἔσχατον 8 δὲ πάντων, ώσπερεὶ[°] τῷ ἐκτρώματι, ¹⁰ ἄφθη κάμοί. 9 Έγὼ γάρ εἰμι ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων, ὃς οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι 2 ἐδίωξα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ. Χάριτι δὲ θεοῦ εἰμι ὅ εἰμι, καὶ ἡ 10 χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ οὐ κενὴ¹³ ἐγενήθη, ἀλλὰ περισσότερον 14 αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα, 15 οὐκ ἐγὼ δέ, άλλ' ή χάρις τοῦ θεοῦ ή σὺν ἐμοί. Εἴτε οὖν ἐγώ, εἴτε 11 έκείνοι, ούτως κηρύσσομεν καὶ ούτως ἐπιστεύσατε.

¹ θάπτω, bury: ² Κηφᾶς, ᾶ, ὁ, Cephas. ³ εἶτα, then, thereafter. ⁴ ἔπειτα, then, after this. ⁵ ἐπάνω, above, over (gen). ⁶ πεντακόσιοι, five hundred, 500. ⁷ ἐφάπαζ, once for all, once. ⁸ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ⁹ ώσπερεί, like, as. ¹⁰ ἔκτρωμα, τος, τό, untimely birth. ¹¹ ἐλάχιστος, least, smallest. ¹² διότι, because, on this account. ¹³ κενός, empty, vain. ¹⁴ περισσός, excessive, abundant. ¹⁵ κοπιάω, toil, labor.

Εί δὲ χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται, πῶς 12 λέγουσίν τινες ἐν ὑμῖν ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν; Εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδὲ γριστὸς 13 έγήγερται: εἰ δὲ χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν 1 ἄρα τὸ 14ήμων, κενη δὲ καὶ ή πίστις ὑμων. 15 Εύρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρτυρες τοῦ θεοῦ, ὅτι έμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ θεοῦ ὅτι ἤγειρεν τὸν χριστόν, δν ούκ ήγειρεν, εἴπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ έγείρονται. Εί γὰρ νεκροὶ οὐκ έγείρονται, οὐδὲ χριστὸς 16 έγήγερται: εἰ δὲ χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία 5 ή 17πίστις ύμων: ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμων. Ἄρα 18 καὶ οἱ κοιμηθέντες ἐν χριστῷ ἀπώλοντο. Εἰ ἐν τῆ ζωῆ 19 ταύτη ήλπικότες έσμὲν έv μόνον, χριστῷ έλεεινότεροι πάντων άνθρώπων έσμέν.

¹ κενός, empty, vain. ² κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ³ ψευδόμαρτυς, υρος, ό, false witness. ⁴ εἴπερ, if perhaps, if indeed. ⁵ μάταιος, vain, useless. ⁶ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ⁷ ἐλεεινός, miserable, pitiable.

Νυνὶ δὲ χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν 20κεκοιμημένων 3 ἐγένετο. Ἐπειδη 4 γὰρ δι' ἀνθρώπου δ 21 θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν. 'Ωσπερ 22 γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτως καὶ ἐν τῷ χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται. εκαστος δὲ ἐν 23 τῷ ἰδίῳ τάγματι: 6 ἀπαρχὴ 2 χριστός, ἔπειτα 7 οἱ τοῦ χριστοῦ ἐν τῆ παρουσία αὐτοῦ. Εἶτα τὸ τέλος, ὅταν 24 παραδώ τὴν βασιλείαν τῷ θεῷ καὶ πατρί, ὅταν καταργήση 10 πασαν άρχην και πασαν έξουσίαν και δύναμιν. Δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν, 11 ἄχρι οὖ ἄν θῆ 25 πάντας τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. Ἔσχατος 26 έχθρὸς καταργεῖται¹⁰ ὁ θάνατος. Πάντα γὰρ ὑπέταξεν 27 ύπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. Όταν δὲ εἴπῃ ὅτι Πάντα ύποτέτακται, δῆλον 12 ὅτι ἐκτὸς 13 τοῦ ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα. "Όταν δὲ ὑποταγῆ αὐτῷ τὰ πάντα, 28 τότε καὶ αὐτὸς ὁ υίὸς ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι

¹ νυνί, now, already. ² ἀπαρχή, ῆς, ἡ, first fruit. ³ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ⁴ ἐπειδή, since, because. ⁵ ζωοποιέω, make alive, make to live. ⁶ τάγμα, τος, τό, division, group. ⁷ ἔπειτα, then, after this. ⁸ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ⁹ είτα, then, thereafter. ¹⁰ καταργέω, make ineffective, abolish. ¹¹ βασιλεύω, reign, rule. ¹² δήλος, clear, evident. ¹³ ἐκτός, aside from, besides.

αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ἦ ὁ θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσιν.

Έπεὶ¹ τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; 29
Εἰ ὅλως² νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, τί καὶ βαπτίζονται
ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; Τί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν³ πᾶσαν 30
ὥραν; Καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω, νὴ⁴ τὴν ὑμετέραν⁵ 31
καύχησιν,⁶ ἣν ἔχω ἐν χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. 32
Εἰ κατὰ ἄνθρωπον ἐθηριομάχησα⁻ ἐν Ἐφέσῳ,⁶ τί μοι
τὸ ὄφελος,ց εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται; Φάγωμεν καὶ
πίωμεν, αὔριον¹⁰ γὰρ ἀποθνήσκομεν. Μὴ πλανᾶσθε: 33
Φθείρουσιν¹¹ ἤθη¹² χρηστὰ¹³ ὁμιλίαι¹⁴ κακαί. 34
Ἐκνήψατε¹⁵ δικαίως¹⁶ καὶ μὴ ἀμαρτάνετε: ἀγνωσίαν¹⁻
γὰρ θεοῦ τινὲς ἔχουσιν: πρὸς ἐντροπὴν¹⁵ ὑμῖν λέγω.

¹ ἐπεί, when, since. ² ὅλως, altogether, completely. ³ κινδυνεύω, be in danger, am in danger. ⁴ νή, by (a particle of affirmation employed in oaths). ⁵ ὑμέτερος, your. ⁶ καύχησις, εως, ή, boasting, act of boasting. ⁷ θηριομαχέω, fight with wild animals. ⁸ Ἔφεσος, ου, ή, Ephesus. ⁹ ὄφελος, ους, τό, use, benefit. ¹⁰ αὔριον, tomorrow. ¹¹ φθείρω, destroy, corrupt. ¹² ἦθος, ους, τό, custom, habit. ¹³ χρηστός, good, kind. ¹⁴ ὁμιλία, ας, ή, association, company. ¹⁵ ἐκνήφω, come to one's senses. ¹⁶ δικαίως, righteously, justly. ¹⁻ ἀγνωσία, ας, ή, ignorance. ¹৪ ἐντροπή, ής, ή, shame, humiliation.

Άλλ' ἐρεῖ τις, Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; Ποίω δὲ 35 σώματι ἔρχονται; Ἄφρον, σὺ δ σπείρεις, ζωοποιεῖται² ἐὰν μὴ ἀποθάνη: καὶ ὃ σπείρεις, οὐ τὸ 37 σῶμα τὸ γενησόμενον σπείρεις, ἀλλὰ γυμνὸν³ κόκκον, εἰ τύγοι, 5 σίτου ή τινος τῶν λοιπῶν: ὁ δὲ θεὸς αὐτῷ 38 δίδωσιν σώμα καθώς ήθέλησεν, καὶ ἑκάστω τῶν σπερμάτων τὸ ἴδιον σῶμα. Οὐ πᾶσα σὰρξ ἡ αὐτὴ 39 σάρξ: άλλὰ ἄλλη μὲν ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν, 7 ἄλλη δὲ ἰχθύων, 8 ἄλλη δὲ πτηνῶν. 9 Καὶ 40 σώματα ἐπουράνια. 10 καὶ σώματα ἐπίγεια: 11 ἀλλ' έτέρα μὲν ἡ τῶν ἐπουρανίων 10 δόξα, ἐτέρα δὲ ἡ τῶν ἐπιγείων. 11 Άλλη δόξα ήλίου, καὶ ἄλλη δόξα σελήνης, 12 41 καὶ ἄλλη δόξα ἀστέρων: 13 ἀστήρ 13 γὰρ ἀστέρος 13 διαφέρει 4 ἐν δόξη. Οὕτως καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν 42 νεκρών. Σπείρεται ἐν φθορᾶ, 15 ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσία: 16 σπείρεται ἐν ἀτιμία, 17 ἐγείρεται ἐν δόξη: σπείρεται ἐν 43

¹ ἄφρων, foolish, senseless. ²ζωοποιέω, make alive, make to live. ³ γυμνός, naked, wearing only under-garments. ⁴ κόκκος, ου, ό, grain, seed. ⁵ τυγχάνω, obtain, happen. ⁶ σῖτος, ου, ό, wheat, grain. ⁷ κτῆνος, ους, τό, beast of burden. ⁸ ἰχθύς, ύος, ό, fish. ⁹ πτηνός, feathered, winged. ¹⁰ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ¹¹ ἐπίγειος, of the earth, earthly. ¹² σελήνη, ης, ή, moon. ¹³ ἀστήρ, ος, ό, star. ¹⁴ διαφέρω, differ, carry through. ¹⁵ φθορά, ᾶς, ή, destruction, corruption. ¹⁶ ἀφθαρσία, ας, ή, incorruptibility, immortality. ¹⁷ ἀτιμία, ας, ή, dishonor, disgrace.

<u>ἀσθενεία, εγείρεται ἐν δυνάμει:</u> σπείρεται σῶμα 44 ψυχικόν, εγείρεται σώμα πνευματικόν. "Εστιν σώμα ψυγικόν, καὶ ἔστιν σῶμα πνευματικόν. Οὕτως καὶ 45 γέγραπται, Έγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος Άδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν. Ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα ζωοποιοῦν. Άλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευματικόν, ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, 46 ἔπειτα⁵ τὸ πνευματικόν. ³ Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς, 47 χοϊκός: δ δεύτερος ἄνθρωπος δ κύριος έξ οὐρανοῦ. 48 $Olos^7$ ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί, καὶ οἷος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι: καὶ καθώς 49 <u>ἐφορέσαμεν³ τὴν εἰκόνα 10 τοῦ χοϊκοῦ, φορέσωμεν καὶ </u> τὴν εἰκόνα 10 τοῦ ἐπουρανίου. 8

Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἶμα βασιλείαν 50 θεοῦ κληρονομῆσαι¹¹ οὐ δύνανται, οὐδὲ ἡ φθορὰ¹² τὴν ἀφθαρσίαν¹³ κληρονομεῖ.¹¹ Ἰδού, μυστήριον¹⁴ ὑμῖν 51

¹ ἀσθένεια, ας, ή, weakness, sickness. ² ψυχικός, natural, wordly-minded. ³ πνευματικός, spiritual. ⁴ ζωοποιέω, make alive, make to live. ⁵ ἔπειτα, then, after this. ⁶ χοϊκός, made of earth or dust, earthy. ⁷ οἶος, such as, of what kind. ⁸ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁹ φορέω, wear, bear. ¹⁰ εἰκών, όνος, ή, image, likeness. ¹¹ κληρονομέω, inherit, obtain. ¹² φθορά, ᾶς, ή, destruction, corruption. ¹³ ἀφθαρσία, ας, ή, incorruptibility, immortality. ¹⁴ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery.

λέγω: πάντες μὲν οὐ κοιμηθησόμεθα, πάντες δὲ άλλαγησόμεθα, εν άτόμω, εν $\tilde{\rho}$ εν $\tilde{\rho}$ εν $\tilde{\rho}$ οφθαλμοῦ, εν τ $\tilde{\eta}$ 52. έσγάτη σάλπιγγι: σαλπίσει γάρ, καὶ οἱ νεκροὶ <u>ἐγερθήσονται ἄφθαρτοι, καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα. 53</u> Δ εῖ γὰρ τὸ Φ θαρτὸν s τοῦτο ἐνδύσασθαι 2 ἀφθαρσίαν, 10 καὶ τὸ θνητὸν 11 τοῦτο ἐνδύσασθαι αθανασίαν. 12 "Όταν 54 δὲ τὸ φθαρτὸν⁸ τοῦτο ἐνδύσηται ἀφθαρσίαν, 10 καὶ τὸ τοῦτο ἐνδύσηται° άθανασίαν,12 γενήσεται ο λόγος ο γεγραμμένος, Κατεπόθη 3 ο θάνατος εἰς νῖκος. 14 Ποῦ σου, Θάνατε, τὸ κέντρον; 15 55 Ποῦ σου, Άδη, 16 τὸ νῖκος; 14 Τὸ δὲ κέντρον 15 τοῦ 56 θανάτου ή άμαρτία: ή δὲ δύναμις τῆς άμαρτίας ό νόμος: τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νῖκος 14 διὰ 57 τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. Ὅστε, ἀδελφοί μου έδραῖοι¹⁷ γίνεσθε, ἀμετακί<u>νητοι, 18</u> άγαπητοί,

¹ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ² ἀλλάσσω, change, alter. ³ ἄτομος, indivisible moment of time, moment. ⁴ ῥιπή, ῆς, ἡ, rapid movement, twinkling. ⁵ σάλπιγξ, ιγγος, ἡ, trumpet. ⁶ σαλπίζω, sound a trumpet. ⁷ ἄφθαρτος, imperishable, immortal. ⁸ φθαρτός, perishable, corruptible. ⁹ ἐνδύω, put on, clothe. ¹⁰ ἀφθαρσία, ας, ἡ, incorruptiblity, immortality. ¹¹ θνητός, subject to death, mortal. ¹² ἀθανασία, ας, ἡ, immortality. ¹³ καταπίνω, drink down, swallow. ¹⁴ νίκος, ους, τό, victory. ¹⁵ κέντρον, ου, τό, sharp point, sting. ¹⁶ Ἅδης, ου, ὁ, Hades. ¹⁷ ἑδραῖος, steadfast, firm. ¹⁸ ἀμετακίνητος, immovable, firm.

περισσεύοντες ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ κυρίου πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ κόπος ¹ ὑμῶν οὐκ ἔστιν κενὸς² ἐν κυρίῳ.

Περὶ δὲ τῆς λογίας³ τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, ὥσπερ διέταξα⁴ **16** ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. Κατὰ μίαν σαββάτων ἕκαστος ὑμῶν παρ' 2 έαυτῶ τιθέτω, θησαυρίζων ὅ τι ἂν εὐοδῶται, είνα μή, ὅταν ἔλθω, τότε λογίαι 3 γίνωνται. "Όταν δὲ 3 παραγένωμαι, οθς ἐὰν δοκιμάσητε δι' ἐπιστολῶν, 10 τούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν11 τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ίερουσαλήμ: ἐὰν δὲ ἧ ἄξιον τοῦ κάμὲ πορεύεσθαι, σὺν 4 έμοὶ πορεύσονται. Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς, ὅταν 5 Μακεδονίαν 2 διέλθω: Μακεδονίαν 2 γάρ διέργομαι: 6 πρὸς ὑμᾶς δὲ τυχὸν 13 παραμενῶ, 14 ἢ καὶ παραγειμάσω, ΐνα ύμεῖς με προπέμψητε 16 οὖ 17 ἐὰν πορεύωμαι. Οὐ 7θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι ἐν παρόδω ἐδεῖν: ἐλπίζω δὲ

¹ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ² κενός, empty, vain. ³ λογία, ας, ἡ, collection, collecting. ⁴ διατάσσω, command, give orders to. ⁵ Γαλατία, ας, ἡ, Galatia. ⁶ οὕτως, thus, so. ⁷ θησαυρίζω, lay up, store up. ⁸ εὐοδόω, cause to prosper. ⁹ δοκιμάζω, prove, approve. ¹⁰ ἐπιστολή, ῆς, ἡ, letter, dispatch. ¹¹ ἀποφέρω, carry off, bear away. ¹² Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ¹³ τυγχάνω, obtain, happen. ¹⁴ παραμένω, remain beside, continue. ¹⁵ παραχειμάζω, winter, pass the winter. ¹⁶ προπέμπω, send before, send forth. ¹⁷ οῦ, where, when. ¹⁸ πάροδος, ου, ἡ, passage, thoroughfare.

χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι¹ πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ κύριος ἐπιτρέπῃ.² Ἐπιμενῶ¹ δὲ ἐν Ἐφέσῳ³ ἔως τῆς 8 Πεντηκοστῆς:⁴ θύρα γάρ μοι ἀνέωγεν μεγάλη καὶ 9 ἐνεργής,⁵ καὶ ἀντικείμενοι⁴ πολλοί.

Έὰν δὲ ἔλθη Τιμόθεος, βλέπετε ἵνα ἀφόβως γένηται 10 πρὸς ὑμᾶς: τὸ γὰρ ἔργον κυρίου ἐργάζεται ὡς καὶ ἐγώ. 11 Μή τις οὖν αὐτὸν ἐξουθενήση: προπέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνη, ἵνα ἔλθη πρός με: ἐκδέχομαι γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν. Περὶ δὲ Ἀπολλώ τοῦ 12 ἀδελφοῦ, πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθη πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν: καὶ πάντως όὐν ἤν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθη, ἐλεύσεται δὲ ὅταν εὐκαιρήση. 14

Γρηγορείτε, ¹⁵ στήκετε ¹⁶ ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε, ¹⁷ 13 κραταιοῦσθε. ¹⁸ Πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω.

¹ ἐπιμένω, continue, remain. ² ἐπιτρέπω, permit, allow. ³ Ἦρεσος, ου, ἡ, Ephesus. ⁴ πεντηκοστή, ῆς, ἡ, Pentecost. ⁵ ἐνεργής, effective, active. ⁶ ἀντίκειμαι, lie opposite, i.e. oppose. ⁻ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. δ ἀφόβως, fearlessly. ⁰ ἐξουθενέω, despise, ignore. ¹⁰ προπέμπω, send before, send forth. ¹¹ ἐκδέχομαι, await, expect. ¹² Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ¹³ πάντως, altogether, by all means. ¹⁴ εὐκαιρέω, have opportunity, time. ¹⁵ γρηγορέω, watch, keep watch. ¹⁶ στήκω, stand, stand fast. ¹⁻ ἀνδρίζομαι, act like a man, am brave. ¹δ κραταιόω, strengthen, confirm.

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί – οἴδατε τὴν οἰκίαν 15 Στεφανᾶ,¹ ὅτι ἐστὶν ἀπαρχὴ² τῆς Ἁχαΐας,³ καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἀγίοις ἔταξαν⁴ ἑαυτούς – ἵνα καὶ ὑμεῖς 16 ὑποτάσσησθε τοῖς τοιούτοις, καὶ παντὶ τῷ συνεργοῦντι⁵ καὶ κοπιῶντι. Ἡ Χαίρω δὲ ἐπὶ τῆ 17 παρουσίᾳ Στεφανᾶ¹ καὶ Φουρτουνάτου καὶ Ἁχαϊκοῦ, ὅτι τὸ ὑμῶν ὑστέρημα¹ οὖτοι ἀνεπλήρωσαν.¹¹ 18 ἀνέπαυσαν¹² γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν: ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιούτους.

Άσπάζονται ύμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας: ¹³ ἀσπάζονται 19
ὑμᾶς ἐν κυρίῳ πολλὰ Ἀκύλας ¹⁴ καὶ Πρίσκιλλα, ¹⁵ σὺν
τῆ κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ 20
ἀδελφοὶ πάντες. Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ¹⁶
άγίῳ.

¹ Στεφανάς, ά, ό, Stephanas. ² ἀπαρχή, ῆς, ἡ, first fruit. ³ Ἀχαΐα, ας, ἡ, Achaia. ⁴ τάσσω, arrange, appoint. ⁵ συνεργέω, work together. ⁶ κοπιάω, toil, labor. ⁷ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ⁸ Φορτουνάτος, ου, ό, Fortunatus. ⁹ Άχαϊκός, οῦ, ὁ, Achaicus. ¹⁰ ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. ¹¹ ἀναπληρόω, fill up, fulfill. ¹² ἀναπαύω, refresh, take rest. ¹³ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹⁴ Ἀκύλας, ὁ, Aquila. ¹⁵ Πρίσκιλλα, ης, ἡ, Prisca, Priscilla. ¹⁶ φίλημα, τος, τό, kiss

Ό ἀσπασμὸς¹ τῆ ἐμῆ χειρὶ Παύλου. Εἴ τις οὐ φιλεῖ² τὸν 21 κύριον Ἰησοῦν χριστόν, ἤτω ἀνάθεμα.³ Μαρὰν⁴ ἀθά.⁴ 23 Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ μεθ' ὑμῶν. Ἡ 24 ἀγάπη μου μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. Ἁμήν.

¹ ἀσπασμός, οῦ, ὁ, greeting, salutation. ² φιλέω, love, kiss. ³ ἀνάθεμα, τος, τό, accursed, curse. ⁴ αθά, come (Aramaic).